

VI. Bilsel Uluslararası Korykos Bilimsel Araştırmalar ve İnovasyon Kongresi

KONGRE KİTABI

20-21 Eylül 2025

BİLSEL YAYINCILIK

https://bilselkongreleri.com

MERSİN

6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS BOOK

20-21 September, 2025 - MERSİN/TÜRKİYE

EDITOR
Assoc. Prof. Dr. İLYAS ERPAY

ISBN: 978-625-92709-0-6

All rights of this book belong to BILSEL PUBLISHING.
The book is not intended for commercial profit.
It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Bu kitabın tüm hakları BİLSEL YAYINCILIK yayınevine aittir.
Kitap ticari bir kar amacı gütmemektedir.
Yayın etiği kurallarına uymak yazarın sorumluluğundadır.

https://bilselkongreleri.com/

15.10.2025

by BILSEL PUBLISHING

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law.

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

DATE and PLACE

20-21 September, 2025 - MERSİN/TÜRKİYE

ORGANIZING COMMITTEE

Chairman of the Organizing Committee

Assoc. Prof. Dr. İLYAS ERPAY

University Academician Representatives

Prof. Dr. Mehmet Murat KARAOĞLU

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Perihan ÜNÜVAR

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Doç. Dr. Yavuz Selim KAFKASYALI

Kafkas Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Burçin ŞOLT

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Doç. Dr. Şermin KOÇYİĞİT

Dicle Üniversitesi

Dr. Onur Seçgin NİŞANCI

Artvin Çoruh Üniversitesi

Dr. Fevzi KELEN

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

CONGRESS ORGANIZING COMMITTEE MEMBERS

Prof. Dr. Ardita Dylgjeri
Prof. Dr. Benahmed Abdelillah
Professor Dr. Boualam Abderrahmane
Prof. Dr. Elman Guliyev
Prof. Dr. Hassan ZARIOUH
Prof. Dr. Ivan Pavlovic
Prof. Dr. Iheanyı Omezuruıke Okonko
Prof. Dr. İbrahim CAN
Prof. Dr. Özlem KARABULUTLU
Prof. Dr. Şükrü KARATAŞ
Prof. Dr. Süleyman GÖKSOY
Prof. Dr. Fatma ÇALIŞANDEMİR
Prof. Dr. Ayhan Karakaş
Doç. Dr. Bahadır ÇOKAMAY
Doç. Dr. Recep BÜYÜKTOLU
Doç. Dr. Davut ATILGAN
Doç. Dr. Nilay ERDEM AYYILDIZ
Doç. Dr. Aziz Barış BAŞYİĞİT
Assoc. Prof. Mokhtar NEBAB
Assoc. Prof. Gergana Gozanska Plovdiv
Assoc. Prof. Ganaoui Maroua
Assoc. Dr. Abdullayeva Gultekin
Assoc. Dr. Məmmədova Könül Ələddin qızı
Assoc. Prof. Dr. John Noel S. Nisperos
Dr. Betül Ayman
Dr. Emre ALTAŞ
Dr. Cansu Mine AYDIN
Dr. Bülent ŞEN
Dr. Abdulaziz ERTAŞ
Dr. F. Özlem KARGIN
Dr. Esra KÜRKCÜ AKGÖNÜL
Dr. Vijay Singh
Dr. Alireza Moghaddasi
Dr. Haneen Vasel
Dr. Ülker Baxşiyeva
Dr. Alan Reed Libert
Dr. Ihor Ponomarenko
Dr. M.K.Ganeshan
Dr. R. THIRUCHELVI
Dr. sci. Džana Rahimić Ramić

PARTICIPANTS COUNTRY

Albania-Algeria-Azerbaijan- Benin-Brazil-Hungary-Indıa-Indonesia
Morocco- North Macedonia-Pakistan-Romania-Serbia-USA

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Ahmet GÜNER

Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Ümit M. KOÇYİĞİT

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Prof. Dr. Fatih Mehmet KANDEMİR

Aksaray Üniversitesi

Prof. Dr. İbrahim CAN

Iğdır Üniversitesi

Prof. Dr. Özlem KARABULUTLU

Kafkas Üniversitesi

Prof. Dr. Şükrü KARATAŞ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Prof. Dr. Ardita Dylgjeri

University of Elbasan "Aleksandër Xhuvani" Albania

Prof. Dr. Benahmed Abdelillah

University of Blida1, Algeria

Prof. Dr. Boualam Abderrahmane

Higher Institute of Nursing and Health Professions, Morocco

Prof. Dr. Elman Guliyev

Azerbaycan Devlet Pedogoji

Prof. Dr. Hassan ZARIOUH

Mohammed I University, Oujda Morocco

Prof. Dr. Ivan Pavlovic

Scientific Institute of Veterinary Medicine of Serbia

Prof. Dr. Iheanyı Omezuruıke Okonko

Unıversıty Of Port Harcourt, Nıgerıa

Doç. Dr. Recep BÜYÜKTOLU

Çankırı Karatekin Üniversitesi

Doç. Dr. Nilay ERDEM AYYILDIZ

Fırat Üniversitesi

Doç. Dr. Aziz Barış BAŞYİĞİT

Kırıkkale Üniversitesi

Doç. Dr. Hakan Tahiri MUTLU

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Bahar ÇİFTÇİ

Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Ercan AYDOĞMUŞ

Fırat Üniversitesi

Assoc. Prof. Dr. John Noel S. Nisperos

Don Mariano Marcos Memorial State University-Philippines

Assoc. Prof. Dr. Daniela Matušíková

University of Prešov, Slovakia

Assoc. Prof. Dr. Abderrahmane Raji

Sultan Moulay Slimane University,Morocco

Assoc. Prof. Dr. Enida KUME

Aleksander Moisiu" University, Durrës, Albania

Assoc. Prof. Dr. BELOUFA

Nabil,IHFR, Algeria

Doç. Dr. Ebülfəz Ezimli

Naxçıvan Devlet Universiteti

Assoc. Prof. Dr. Farida Safaraliyeva

Azerbaijan State Pedagogical University

Assoc. Prof. Dr. Kamal Koohi

University of Tabriz,Iran

Assoc. Prof. Dr. Ghizlane Bouazza

Ministry of Health, Morocco

Assoc. Prof. Dr. Postolache Victoria

Alecu Russo Balti State University, Moldova

Assoc. Prof. Dr. Naseem Akhter Khattak

Shaheed Benazir Bhutto Women University Peshawar Pakistan

Assoc. Prof. Dr. Rozina Khattak

Shaheed Benazir Bhutto Women University, Pakistan

Dr. Mustafa ÜSTÜNDAĞ

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Başak Tuna

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Dr. Bülent ŞEN

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Dr. Nihan TURHAN

Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

Dr. Ozan Hikmet ARICAN

Kocaeli Üniversitesi

Dr. Esra CEBECİ MAZLUM

Selçuk Üniversitesi

Dr. Emrah KANTAROĞLU

Kırıkkale Üniversitesi

Dr. Eylem BEKTAŞ BİLGİÇ

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Dr. Murat KORKMAZ

Hacettepe Üniversitesi

Dr. Solomon Uchechukwu Eze

Nnamdi Azikiwe University

Dr. Mirjeta Cenaj

Sports University of Tirana, Albania

Dr. Israr Ali Khan

Institute of Numerical Sciences, Pakistan

Dr. Blerına Xhelaj

University "Ismail Qemali" Vlora- Albania

Dr. Sohayb Abdulkerim

Gaziantep University

Dr. Muhammad Faisal

Ministry of State and Frontier Region Govt of Pakistan

Dr. M.K.Ganeshan

M.I.E.T. Engineering College

Dr. R. THIRUCHELVI

Aman Aqua Bio Chemical free plant Activator Manufacturer, India

Dr. sci. Džana Rahimić Ramić

University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

Dr. Zarifa NAZIRLI

Baku State University

6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

20-21 September, 2025
MERSİN/TÜRKİYE

CONGRESS PROGRAM

Join Zoom Meeting ID: 899 6776 3124

Passcode: 626749

Join Zoom Meeting

https://us06web.zoom.us/j/89967763124?pwd=4cMejbdbrqb8xEa5sCe2KVjq2oVi1W.1

PARTICIPANTS COUNTRY

Albania-Algeria-Azerbaijan- Benin-Brazil-Hungary-Indıa-Indonesia Morocco- North Macedonia-Pakistan-Romania-Serbia-USA

IMPORTANT

To be able to make a meeting online, login via https://zoom.us/join site, enter ID instead of "Meeting ID or Personal link Name'' and solidify the session.
The presentation will have 10 minutes .
The Zoom application is free and no need to create an account.
The Zoom application can be used without registration.
The application works on tablets, phones and PCs.
Speakers must be connected to the session 10 minutes before the presentation time.
All congress participants can connect live and listen to all sessions.

TECHNICAL INFORMATION

Make sure your computer has a microphone and is working.
You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.

ÖNEMLİ

Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
Online sunum yapabilmek için https://zoom.us/join sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID or Personal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
Sunumlar için 10 dakika süre ayrılmıştır.
Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışmaktadır.
Sunum yapacakların sunum saatinden 10 dk önce oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
Tüm katılımcılar oturumlara online katılıp dinleyebilir.

Kongreye katılım zorunludur, katılım sağlamayan katılımcılarımıza Kongre Katılım Belgesi gönderilmeyecektir.

TEKNİK BİLGİLER

Bilgisayarınızda çalışır durumda mikrofon bulunmalıdır.
Zoom'da ekran paylaşma özelliği kullanılabilmelidir.
Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir.

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:00-11:00

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. KADRİYE ÖZLEM SAYGI

SESSION-1 HALL-1

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Doç. Dr. KADRİYE ÖZLEM SAYGI	*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,*	*YEŞİL SENTEZ YOLUYLA ELDE EDİLEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİN ELEKTRONİK ALANINDA UYGULAMALARI*
Doç. Dr. KADRİYE ÖZLEM SAYGI	*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi,*	*ENERJİ DEPOLAMA ALANINDA BİYOLOJİK SENTEZLENEN NANOPARTİKÜLLERİN ROLÜ*
Tolunay YÜCEL , Fadime SEYREKOĞLU	*Amasya Üniversitesi,*	*STEVİA VE GIDALARDA KULLANIMI*
Tolunay YÜCEL , Fadime SEYREKOĞLU	*Amasya Üniversitesi,*	*OHMİK ISITMANIN GIDALARDA KULLANIMI VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR*
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz YÜKSEL , Prof. Dr. Mustafa KIRALAN	*Balıkesir Üniversitesi,*	*TAHIL ALFA AMİLAZLARI*
Dr. Öğr. Üyesi Yavuz YÜKSEL , Prof. Dr. Mustafa KIRALAN	*Balıkesir Üniversitesi,*	*KENEVİRİN FIRINCILIK ÜRÜNLERİNDE KULLANIMI*
Assoc. Prof. Dr. Muhammet GULER	*Van Yuzuncu Yil University,*	*ELECTROCHEMICAL SENSOR BASED ON GRAPHENE OXIDE MODIFIED GLASSY CARBON ELECTRODE FOR DETECTION OF 3-NITRO-L-TYROZINE*
Lutfullah BAYRAM Assoc. Prof. Dr. Muhammet GULER	*Van Yuzuncu Yil University,*	*AN ELECTROCHEMICAL ENZYMLESS HYDROGEN PEROXIDE SENSOR DEPENDING ON FUNCTIONALIZED SİO 2 SUPPORTED GOLD NANOPARTICLES MODIFIED WORKING ELECTRODE*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:00-11:00

HEAD OF SESSION: Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan ÖZTÜRK ÇETİN

SESSION-1 HALL-2

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan ÖZTÜRK ÇETİN	*İzmir Bakırçay Üniversitesi,*	*ÇEVRESEL FAKTÖRLER, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KANSER İNSİDANSI: ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİNE YANSIMALAR*
Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan ÖZTÜRK ÇETİN	*İzmir Bakırçay Üniversitesi,*	*ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİNDE LENFÖDEM İZLEMİ: KANITA DAYALI UYGULAMALAR*
Dr. Öğr. Üyesi Yalçın AYDIN Turgut BOZKUŞ	*Malatya Turgut Özal Üniversitesi*	*SEREBRAL PALSİLİ BİREYLERDE EGZERSİZİN ETKİLERİ*
Arş. Gör. Dr. Ahsen DEMİRHAN KAYACIK	*Sakarya Üniversitesi*	*HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE OYUNLAŞTIRMA: TÜRKİYE'DE LİSANSÜSTÜ HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ*
Arş. Gör. Dr. Ahsen DEMİRHAN KAYACIK	*Sakarya Üniversitesi*	*TELE-SAĞLIK VE HEMŞİRELİK: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN SİSTEMATİK İNCELEMESİ*
Dr. Öğr. Üyesi, Yasemin ERDEN	*Erzurum Teknik Üniversitesi*	*MOTİVASYONDAN BAŞARIYA: HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE ARCS MODELİNİN ÖNEMİ*
Dr. Öğretim Üyesi, Esra AYDIN Doç. Dr. Sevda KARAKAŞ	*1Gümüşhane Üniversitesi,*	*HASTA GÜVENLİĞİNDE HASTA TESLİMİ VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:00-11:00

HEAD OF SESSION: Dr. Öğretim Üyesi, Cemal SANDIKCI

SESSION-1 HALL-3

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Öğretim Üyesi, Cemal SANDIKCI	*Ordu Üniversitesi*	*KUR'ÂN-I KERÎM'DE "ESÂTÎR" KELİMESİ ÜZERİNE MORFOLOJİK VE SEMANTİK BİR İNCELEME*
Doç.Dr. ƏBÜLFƏZ ƏZİMLİ	*Naxçıvan Dövlet Üniversiteti,*	*TƏNQİDÇİNİN TRİBUNASINDAN-2 NAXÇIVAN ƏDƏBİ MÜHİTDƏ XX ƏSRİN SON ŞAİRİ: HÜSEYN RAZİ TƏRZİ*
Doç.Dr. ƏBÜLFƏZ ƏZİMLİ	*Naxçıvan Dövlet Üniversiteti,*	*TÜRK RUHUMUZUN MASAL - NAĞIL BÜTÜNLÜĞÜ: TİPOLOJİ UYUMLAR VE MUKAYİSELİ TESBİTLER*
Ulduz Fərhad Qəhrəmanova,	*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,*	*ƏRUZ VƏZNİ KLASSİK VƏZN KİMİ*
Həsənova Leyla Ziyafət qızı	*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti,*	*ROMANTİK VƏ REALİST YARADICILIQ ÜSULLARI, YAXUD TİPLƏRİ.*
Gültəkin Atəş qızı Abdullayeva	*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti*	*YAZILIŞI ÇƏTİN SÖZLƏR VƏ ONLARIN ÖYRƏDİLMƏSİ YOLLARI*
Rəhilə Hümmətova	*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti*	*SÜLEYMAN RƏHİMOVUN "MEHMAN" POVESTİNDƏ OBRAZ ADLARININ POETİK KODU*
Gülşən Nadir qızı Hacıyeva	*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti*	*ELMİ TƏDQİQAT İŞLƏRİNİN FƏLSƏFƏSİ.*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: Assoc. Prof. İlyas ERPAY

SESSION-2 HALL-4

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Revalina Oktaviani Malfaliya Nabila Elisa Oktaviana	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*DATA ECONOMY: PRİVACY CHALLENGES AND ACCESS INEQUALİTY İN THE DİGİTAL SOCİETY*
Risqi Khoirina Firda Lina Nur Afiffah Nidya Putri	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*CUSTOMER PERCEPTIONS OF THE QUALITY OF SHARIA MOBILE BANKING APPLICATIONS: A STUDY OF GENERATION Z*
Windi Rizki Febrianingtyas Widia Reza Valentina Nala Magfiroh	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*DIGITAL TRANSFORMATION IN THE BANKING INDUSTRY : OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE AI ERA*
Nabila Suci Rahmadani Nabila Meca Asri Arina Manasikana³	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*THE INFLUENCE OF SERVİCE QUALİTY AND SHARİA COMPLİANCE ON SHARİA BANK CUSTOMER SATİSFACTİON*
Athaya CANDRAKANTA Alena ADELIA Avidah Sirley SALSABILA	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*THE CONTRIBUTION OF ISLAMIC BANKING TO INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN INDONESIA*
Princess Amelia Andini Juhaida Valda Fida Putri Nainawa	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan*	*ISLAMIC BANKING TRANSFORMATION IN THE ERA: BRINGING TOGETHER SHARIA PRINCIPLES AND TECHNOLOGICAL INNOVATION TO REALIZE AN INCLUSIVE AND SUSTAINABLE GLOBAL FINANCIAL SYSTEM*
Diva Eka Saputri Nabila Yumna Sulthana Irma Dwi Mulyanti	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan*	*IMPLEMENTATION OF GREEN BANKING IN THE SHARIA PERSPECTIVE AT SHARIA COMMERCIAL BANKS*
Alena Adelia	*State Islamic University KH. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*THE ROLE OF SHARİA BANKİNG İN PROMOTİNG FİNANCİAL INCLUSİON AND SUPPORTİNG SUSTAİNABLE ECONOMİC GROWTH İN INDONESİA*
Sheza Aura NAFASYA Alifa Rahma OKTANTIA Laroaena Nadia Ayu FATHMASARI	*State Islamic University KH. Abdurrahman Wahid Pekalongan*	*THE ROLE OF ISLAMIC PHILANTHROPY IN ADDRESSING GLOBAL ECONOMIC INEQUALITY*
Nila Uzlifatul Fikri SA,ADAAH Lailatul Suci KHATI Reihan Kurniawan HUSODO	*State Islamic University KH. Abdurrahman Wahid Pekalongan*	*THE STRATEGİC ROLE OF BUSİNESS PLANNİNG FOR ENTREPRENEURS: ANTİCİPATİNG FAİLURES, ADAPTİNG TO CHANGE, AND STRENGTHENİNG BUSİNESS SUSTAİNABİLİTY*
Muhammad Yumnan Ghifari	*State Islamic University KH. Abdurrahman Wahid Pekalongan*	*THE ROLE OF ETHICS IN ISLAMIC BANKING SERVICES*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: Dr. MUHAMMAD FAISAL

SESSION-2 HALL-5

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
MUHAMMAD FAISAL	*Allama Iqbal Open University*	*DR. FAISAL ASSESSES THE LOSS AND DAMAGE IN ACTION FOR IMPLEMENTING EARLY WARNING AND CLIMATE RECOVERY SYSTEMS IN PAKISTAN*
Hicham Aboumadane. Lahcen Hssaini Jamila Bahhou, Abdelaaziz Nogot , Nouha Haoudi, Rachid Razouk	*National Institute for Agricultural Research, University Sidi Mohamed Ben Abdellah, Fez, Morocco University of Moulay Ismail,*	*MULTİ-YEAR PHENOTYPİNG EVALUATİON OF AN ALMOND COLLECTİON*
Sugeng P. Harianto , Bainah Sari Dewi, Dayang Ku Sarah, Raikhan Marhebas Lamow , Irvan Sepriatna Nandita Aisha , Athoriq Cakra Dempo , Latifa Khairunnisa	*University of Lampung,*	*SEEDLING STAGE AND SAPLING STAGE IN REPONG DAMAR KRUI INDONESIA*
Shah Zeb Ullah Khan Dr. Yaqoob Khan	*Kohat University of Science & Technology,*	*INVESTİGATİNG THE STRUCTURAL, ELECTRONİC, ELASTİC AND OPTİCAL PROPERTİES OF BA_2XTAO_6 (X = HO, DY) DOUBLE PEROVSKİTE.*
Muhammad Asif Dr. Ikramullha	*Kohat University of Science & Technology*	*EFFECT OF EXCHANGE INTERACTION ON SELF-FOCUSING OF AN INTENSE LASER BEAM IN FINITE TEMPERATURE RELATIVISTIC QUANTUM PLASM.*
Muhammad Noman	*Kohat University of Science and Technology*	*IMPACT OF GREEN ENERGY ON SOCİOECONOMİC DEVELOPMENT İN PAKİSTAN*
T. Bousnane , Abbes Elmeiche, Abdelhak Elhannani , Mohamed Bouamama	*Ghardaia University, University of Sidi-Bel Abbes, University-Tissemsilt, (CRM), Algeria*	*DAMAGE PREDİCTİON İN A TOTAL HİP REPLACEMENT*
Humera Bibi Dr. Yasir Saeed	*Kohat University of Science and Technology*	*THE DYNAMİCS OF IMPORT DEMAND İN PAKİSTAN: A FOUNDATİON FOR IMPORT SUBSTİTUTİON*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: Hendri Hermawan ADİNUGRAHA

SESSION-2 HALL-6

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Nafila Tri AFRIZA *Hendri Hermawan ADİNUGRAHA*	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,* *Indonesia*	*DOWNSTREAMING MSMES AND THE ROLE OF SHARIA FINANCIAL INNOVATION IN REALIZING A SUSTAINABLE ECONOMY*
Mayaza RAIHANDINI *Nafila Tri AFRIZA*	*Universitas Islam Negeri K.H.Abdurrahman Wahid*	*MEASURİNG INDONESİA'S READİNESS TO REALİZE A GREEN ECONOMY İN THE DİGİTAL ERA*
Elsa Az Zahra *Hani Hidayah* *Zahra Eka Firdayanti*	*UIN KH. Abdurrahman Wahid,*	*INNOVATION IN INTERCONNECTIVITY BETWEEN ISLAMIC BANKS AND COMMUNITY ECONOMY THROUGH BLOCKCHAIN ZAKAT TECHNOLOGY*
Nafila Tri AFRIZA *Mayaza RAIHANDINI*	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*THE INFLUENCE OF INTEREST AND PROFIT SHARING SYSTEMS ON THE BANKING SECTOR THROUGH THE QIYAS APPROACH*
Putri Maulida Yani *Rifqa Rosyita Ammaliah* *Naila Ifa Safitri*	*State Islamic University K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan,*	*PUBLIC PERCEPTION OF SHARIA FINTECH INNOVATION: A QUALITATIVE STUDY AMONG MILLENNIALS*
Alifah Amalia Syahrani	*K.H Abdurrahman Wahid Iskamic State University,*	*ACHIEVING INCLUSIVE POLITICAL REPRESENTATION FOR WOMEN WORLDWIDE*
Widia Reza Valentina *Windi Rizki Febrianingtyas* *Nala Magfiroh*	*K.H Abdurrahman Wahid Iskamic State University*	*RİSK MANAGEMENT STRATEGİES İN ISLAMİC BANKİNG: AN EMPİRİCAL ANALYSİS OF TRANSPARENCY AND SUSTAİNABİLİTY PRACTİCES*
M.Halim Barnanda *Muh. Alfian Faiz* *Ryan Aristiyanto*	*K.H Abdurrahman Wahid Iskamic State University*	*THE APPLICATION OF MAQASHID SYARIAH IN THE ISLAMIC CAPITAL MARKET IN INDONESIA*
Hani Hidayah *Hendri Hermawan Adinugraha*	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*EDUCATION AND ECONOMY: THE INFLUENCE OF EDUCATION ON IMPROVING ECONOMIC WELFARE*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: Sándor FÖLDVÁRI

SESSION-2 HALL-7

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Alena Adelia	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*THE ROLE OF SHARİA BANKİNG İN PROMOTİNG FİNANCİAL INCLUSİON AND SUPPORTİNG SUSTAİNABLE ECONOMİC GROWTH İN INDONESİA*
reihan KURNIAWAN suci KHATI nila UZLIFATUL	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*MASS MEDIA AND PUBLIC RELATIONS*
Irina-Ana DROBOT	*Technical University of Civil Engineering Bucharest,*	*THE SHORT STORY IN THE ORCHARD (2023) BY VIRGINIA WOOLF*
Irina-Ana DROBOT	*Technical University of Civil Engineering Bucharest,*	*THE SHORT STORY MRS DALLOWAY İN BOND STREET (1923) BY VIRGINIA WOOLF*
Irina-Ana DROBOT	*Technical University of Civil Engineering Bucharest,*	*THE SHORT STORY BLUE AND GREEN (1921) BY VIRGINIA WOOLF*
Professor Dr. Laura Diaconu (Maxim)	*"Alexandru Ioan Cuza" University of Iasi, Romania*	*THE ROLE OF LEADERSHIP IN ENHANCING EMPLOYEES' RETENTION: A STUDY ON ASIAN COMPANIES*
Mezaluna Ghaisani Putri Muflikha Dyah Ayu Nawang Wulan		*ADOLESCENTS' LEVEL OF KNOWLEDGE ABOUT HIV/AIDS AND ITS PREVENTION*
Nayla Ifa Safitri Rifka Rosyita Ammaliah Princess Maulida Yani		*THE ROLE OF ISLAMIC BANKING IN THE ECONOMY IN INDONESIA*
Muhamad Liahadi Sufawan	*UIN K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*PENGARUH KEMİSKİNAN DAN PENGANGGURAN TERHADAP PERTUMBUHAN EKONOMİ WİLAYAH MATARAMAN PROVİNSİ JAWA TİMUR*
Alifa Rahma Oktantia	*UIN K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*MUSLİM MİCRO, SMALL, AND MEDİUM ENTERPRİSES'STRATEGİES İN FACİNG BUSİNESS COMPETİTİON İN THE DİGİTAL ERA*
Sándor FÖLDVÁRI	*Debrecen University,*	*HRUSHEVSKY'S VIEWS ON THE ORIGIN OF LAY CONFRATERNITIES AMONG THE ORTHODOX PEOPLE OF THE POLISH-LITHUANIAN COMMON WEALTH*

6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: **Dr.R.Srinivasan**

SESSION-2 HALL-8

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Rezarta TOTA Xhejni KURTI Mirela TUSHE	*Aldent University, Tirana, Albania.*	*STRESS FACTORS AMONG HEALTHCARE WORKERS IN HOSPITALS*
Mrs.E.Elavarasi, Yuvaraj AR, J.Jayadurka, Dr.R.Srinivasan	*Bharath Institute of Higher Education and Research,Chennai-73*	*PHARMACOGENOMICS IN RHEUMATOLOGY - MOVING TOWARDS TAILORED TREATMENT FOR LUPUS AND RA*
Mrs.E.Elavarasi,Yuvaraj Ar,J.Jayadurka, Dr.R.Srinivasan	*Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai,*	*MILESTONES IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY- HISTORICAL INNOVATIONS AND IMPACT*
Academician prof Dr Ivan PAVLOVIĆ, prof dr Nada PLAVŠA, PhD Aleksandra TASIĆ, PhD Nataša RAJIĆ-SAVIĆ, prof dr Vesna KARAPETKOVSKA-HRISTOVA	*Scientific Institute of Veterinary Medicine of Serbia, Belgrade, Serbia, University of Novi Sad, University "St. Kliment Ohridski" North Macedonia,*	*APOCEPHALUS BOREALIS A NEW THREAT TO HONEY BEES*
Saraswathi.V Dr.W.Helen Dr.R.Srinivasam	*Bharath Institute of Higher Education and Research, Chennai,*	*ANTİMİCROBİAL POTENTİAL OF TOMATO EXTRACTS AGAİNST COMMON PATHOGENS*
Dr.W.Helen, S.Rubin thara, Dr.R.srinivasan	*Pharmacy,Bharath Institute of higher education and research,chennai, India*	*CELL THERAPY: PHARMACEUTİCAL APPLİCATİONS AND CHALLENGES*

20.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 09:15-12:00

HEAD OF SESSION: **AISSI Jean-Roitinos**

SESSION-2 HALL-9

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Mega Aulia	*UIN K.H Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*BRANDING STRATEGY ON CUSTOMER LOYALTY IN SALES MARKETING: A QUALITATIVE STUDY*
Nala Maghfiroh	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*ANALYSİS OF THE POTENTİAL SYNERGY BETWEEN FİNTECH AND ISLAMİC BANKS İN IMPROVİNG PERFORMANCE*
Mayaza RAIHANDINI Hendri Hermawan ADİNUGRAHA	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*BANKING MARKETING STRATEGY: A COMPARISON OF BANKING MARKETING MODELS IN INDONESIA AND INTERNATIONALLY IN THE ERA OF DIGITALIZATION, TECHNOLOGICAL TRANSFORMATION, AND CONSUMER BEHAVIOR DYNAMICS*
Muflikha	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*PERCEPTION AND ADAPTATION OF MSMES TO DIGITAL PAYMENTS BASED ON INDONESIAN STANDARD QUICK RESPONSE CODE (QRIS): A QUALITATIVE STUDY IN BANJARDAWA PEMALANG*
AISSI Jean-Roitinos	*University of Abomey-Calavi (UAC), Benin*	*MARİAN PİLGRİMAGE OF DASSA-ZOUMÉ 2025: BETWEEN TOURİSM GEOGRAPHY AND CHALLENGES OF HEALTH, SAFETY AND THE ENVİRONMENT*
Nurul Adya Ivanka	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*MARKETING STRATEGY FOR GOLD PAWN PRODUCTS IN AN EFFORT TO ATTRACT CUSTOMER INTEREST IN INDONESIAN SYARIAH BANKS*
Khaerul Umar	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*THE IMPLEMENTATİON OF GOOD CORPORATE GOVERNANCE (GCG) PRİNCİPLES İN PREVENTİNG CORRUPTİON PRACTİCES: A CASE STUDY AT BANK SYARİAH INDONESİA (BSI) KCP PEMALANG SUDİRMAN 1*
Safira Qotrul Iman	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan, Indonesia*	*GREEN FOR WHOM? DISTRIBUTIONAL EFFECTS OF THE CLIMATE TRANSITION ON JOBS, ENERGY BILLS, AND REGIONAL INEQUALITY IN INDONESIA*
Nazilah Nurhakiki	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*THE ROLE OF BANK MUAMALAT'S HAJJ SAVINGS AS A SHARIA FINANCIAL INSTRUMENT IN REALIZING HAJJ PILGRIMAGE PLANNING*
Nayla Ifa Safitri Rifqa Rosyita Ammaliah Princess Maulida Yani	*UIN K.H. Abdurrahman Wahid Pekalongan Indonesia*	*ISLAMIC BANKING AND FINANCIAL INCLUSION: BUILDING A SUSTAINABLE ECONOMY*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. Leyla BAHAR

SESSION-1 HALL-1

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Öğr. Üyesi. Hüseyin KARAKAYA Doç Dr. Gökhan Doğukan AKARSU Rukiye HÖBEK AKARSU	*Yozgat Bozok Üniversitesi*	*İNFERTİLİTEDE YAPAY ZEKA KULLANIMI*
Dr. Öğr. Üyesi. Hüseyin KARAKAYA Doç Dr. Gökhan Doğukan AKARSU Rukiye HÖBEK AKARSU	*Yozgat Bozok Üniversitesi*	*MENOPOZAL DÖNEM VE ETKİLERİ*
Doç. Dr. Leyla BAHAR	*Mersin Üniversitesi,*	*BROMELEİN'İN EKSOZOM SALINIMI VE İÇERİĞİ ÜZERİNE ETKİLERİ: ANTİ-İNFLAMATUVAR VE ANTİKANSER POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI*
Doç. Dr. Leyla BAHAR	*Mersin Üniversitesi,*	*PYROPTOZİS VE EKSOZOMLARIN ETKİLEŞİMİ: İNFLAMASYON, KANSER VE TERAPÖTİK STRATEJİLER AÇISINDAN ÖNEMİ*
Zeynep Yeşim Ay Doç. Dr. Mehmet Evren Okur	*University of Health Sciences,*	*OVERVIEW OF DRUGS APPROVED BY FDA IN JULY AND AUGUST 2025*
Zeynep Yeşim Ay Doç. Dr. Mehmet Evren Okur	*University of Health Sciences,*	*EVALUATION OF THE USE OF JAK INHIBITORS FOR THE TREATMENT OF VITILIGO*
Öğretim Görevlisi, Ali Burak DÖRTKARDEŞ Prof.Dr, Şima ŞAHİNDURAN	*1Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,*	*KEDİLERDE KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ*
Arş. Gör. Dr., Yeşim ASLAN KANMAZ	*Fırat Üniversitesi,*	*VETERİNER ANATOMİDE TAKSİDERMİ UYGULAMALARI*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Doç. Dr. Dilşad TÜRKMENOĞLU KÖSE

SESSION-1 HALL-2

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Prof. Dr., Asena BOZTAŞ	*Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,*	*SUSTAINABLE USE OF OCEANS, SEAS, AND MARINE RESOURCES: INTERNATIONAL POLICIES AND PRACTICES IN THE FRAMEWORK OF SDG 14*
Prof. Dr., Asena BOZTAŞ	*Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi,*	*FROM INNOVATION TO IMPACT: DIGITAL TRANSFORMATION AS A CATALYST FOR GLOBAL SUSTAINABILITY*
Dr.Öğr.Üyesi, Yadigar POLAT	*Kilis 7 Aralık Üniversitesi*	*KADIN YOKSULLUĞUNUN NEDENLERİNİN SWARA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ*
Asst. Prof., Fatih AKBAYIR	*Necmettin Erbakan University*	*REFLECTIONS OF ALFRED MARSHALL (1842-1924'S ECONOMIC THOUGHTS ON PUBLIC FINANCE*
Dr. Öğr. Gör. Özer ELKIRMIŞ	*Kafkas Üniversitesi,*	*TÜRKİYE'NİN YÖNETİM YAPISI VE DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİ: SORUNLAR VE OLANAKLAR*
Doç. Dr. Dilşad TÜRKMENOĞLU KÖSE	*Sakarya Üniversitesi*	*KÜRESELLEŞMENİN ULUS- DEVLET ALGISININ DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME*
Doç. Dr. Dilşad TÜRKMENOĞLU KÖSE	*Sakarya Üniversitesi*	*KÜRESELLEŞMENİN ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUN ALANALARINA GENEL BİR BAKIŞ*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: **Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ**

SESSION-1 HALL-3

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Doç. Dr. Aysun ÜNAL *Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ*	*Akdeniz Üniversitesi*	*HEMŞİRELİKTE DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK KÜRESEL LİTERATÜRÜN BİLİMSEL HARİTASI: BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ*
Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ *Doç. Dr. Aysun ÜNAL*	*Akdeniz Üniversitesi,*	*YÖNETİM ARAŞTIRMALARINDA DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİĞİN ENTELEKTÜEL TEMELLERİNİN ORTAYA KONULMASI*
Doktorant, Gülsüm AKDENİZ *Prof. Dr., Muammer ZERENLER*	*Selçuk Üniversitesi,*	*UZAKTAN EĞİTİMDE ALGILANAN VE BEKLENEN HİZMET KALİTESİ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELİ ANALİZİ*
Doç. Dr. Erdem GEÇİT *Doç. Dr. Melis YALÇIN* *Dr. Öğrt. Üyesi Seda ARITÜRK* *Dr. Öğrt. Üyesi Esra DEMİRKAN* *Senem ÖREN* *Esma ALTINOK*	*İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi,* *Celal Bayar Üniversitesi,*	*BELİREN YETİŞKİNLERDE YAPAY ZEKA KULLANIMI İLE YALNIZLIK VE KİŞİLERARASI İLETİŞİM BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ*
Dr. Gamze AKYOL	*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi*	*SPORDA GASLİGHTİNG KONULU ARAŞTIRMALARIN PRİSMA DİYAGRAMI İLE İNCELENMESİ*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: **Dr. Öğr. Üyesi, Ayşe Nur KATMER**

SESSION-1 HALL-4

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Dr. Öğr. Üyesi, Ayşe Nur KATMER	*Kilis 7 Aralık Üniversitesi,*	*SINAV SİSTEMİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLERİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ DENEYİMLERİNE ETKİSİ*
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Nur KATMER, Doç. Dr. Esra ASICI	*Kilis 7 Aralık Üniversitesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi,*	*TSSB SEMPTOMLARI NASIL UMUT YARATABILIR? TÜRKIYE' IKIZ DEPREMLERE MARUZ KALAN ERGENLERLE YAPILAN BIR ARAŞTIRMA*
Araştırma Görevlisi, Salih DOĞRU	*Gümüşhane Üniversitesi,*	*AFETLERDE KIRILGAN GRUPLAR: AFET YÖNETİMİ BAĞLAMINDA BİR DERLEME*
Araştırma Görevlisi, Salih DOĞRU	*Gümüşhane Üniversitesi,*	*AFET LOJİSTİĞİ VE AFET YÖNETİMİ: TEORİK VE PRATİK PERSPEKTİFLER*
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ALTINTAŞ	*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi,*	*ÖZNEL İŞ YÜKÜNÜN İÇSEL MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖZEL SEKTÖR ÇALIŞANLARININ ALGILARINA GÖRE BİR ARAŞTIRMA*
Yüksek Lisans Öğrencisi, Mina Meltem KUTACUN *Dr. Öğr. Üyesi, Ezgi TEKGÜL*	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*	*PSİKO-SOSYAL DESTEK BAĞLAMINDA DEPREM SONRASI SÜREÇTE KAHRAMANMARAŞ İLİNDE YÜRÜTÜLEN MÜZİKAL FAALİYETLER*
Dr. Öğr. Üyesi, Kadir ÇETİN	*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,*	*SOSYAL MEDYA TABANLI GASTRONOMİK DENEYİM VE ÇEKİCİLİĞİN TEKRAR ZİYARET NİYETİNE ETKİSİ: UTAUT2 YAKLAŞIMI*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: Asst. Prof. Dr., Burhaneddin Bilgen

SESSION-1 HALL-5

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Tuğba SUNGUR *Prof. Dr. Hüseyin TUNA*	*Mehmet Akif Ersoy University*	*ON THE EXTENSION OF SINGULAR CONFORMABLE DIRAC-TYPE OPERATORS*
Asst. Prof. Dr., Burhaneddin Bilgen *Assoc. Prof. Dr., Fuat Başçiftçi* *Assoc. Prof. Dr., Sercan Bülbül*	*Ankara Hacı Bayram Veli University,* *Karamanoğlu Mehmetbey University,* *Konya Technical University,*	*THE EFFECTS OF SOLAR WINDS ON THE MAGNETOSPHERE: MARCH 2024 GEOMAGNETIC STORM ANALYSIS*
Dr. Öğr. Üyesi, İbrahim PAZARKAYA	*Afyon Kocatepe Üniversitesi,*	*MAKİNE ÖĞRENMESİ YAKLAŞIMI İLE YÜZEY PÜRÜZLÜLÜĞÜ TAHMİNİ: XGBOOST UYGULAMASI*
Nurşen GENCER *Prof. Dr. Serdal PAMUK*	*Kocaeli University,*	*DİYABET HASTALIĞININ MATEMATİKSEL MODELİ VE ANALİZİ*
Nurşen GENCER *Prof. Dr. Serdal PAMUK*	*Kocaeli University,*	*DİYABET HASTALIĞINDA YENİ BİR MATEMATİKSEL MODEL VE BU MODELİN ANALİZİ*

21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: **Assoc. Prof. Dr, Fevzi KELEN**

SESSION-1 HALL-6

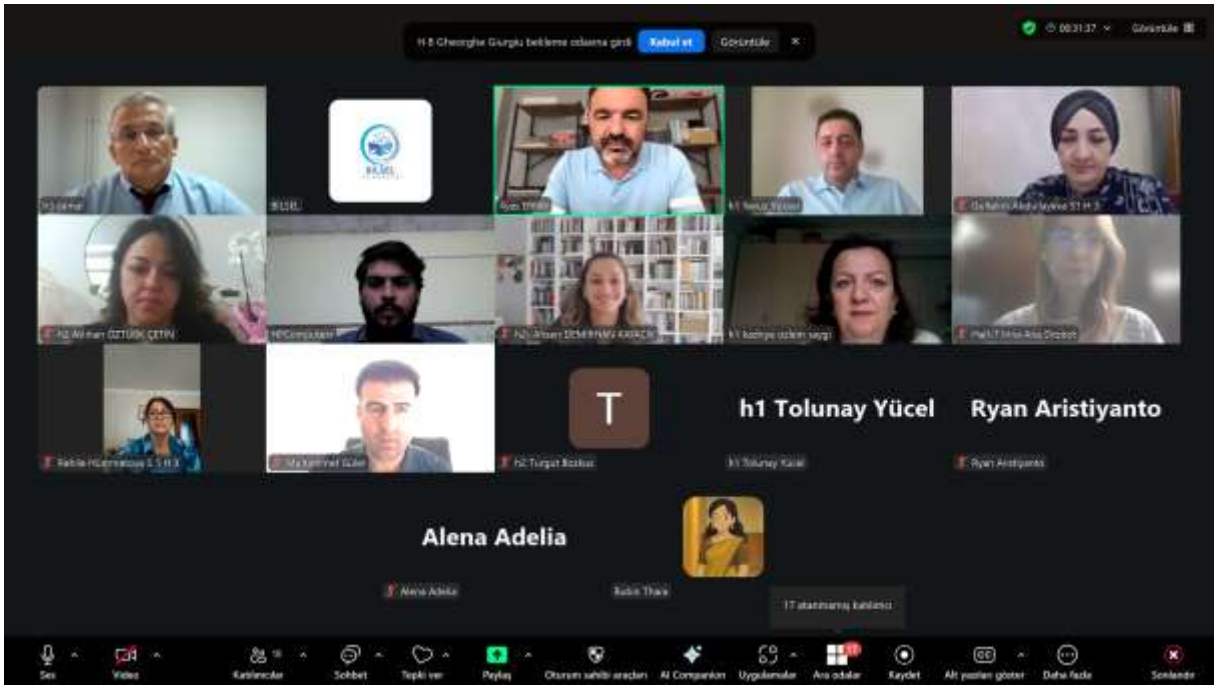
AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Assoc. Prof. Dr, Fevzi KELEN	*Van Yüzüncü Yıl University,*	*RESEARCH OF HOT PRESSING VARIABLES IN Ti/Mg COMPOSITES*
Assoc. Prof. Dr, Fevzi KELEN	*Van Yüzüncü Yıl University,*	*PROCESSION OF Ti-CONTAINING AZ91 MATRIX MATERIALS VIA POWDER METALLURGY TECHNICAL*
Enzo Ferrarese *Juliana Keiko Sagawa*	*Universidade Federal de São Carlos. Brazil*	*KANBAN IN THE JUST-IN-TIME APPROACH AND MAKE-TO-AVAILABILITY IN THE THEORY OF CONSTRAINTS: A COMPARATIVE STUDY*
Gökay KURTULMUŞ *Doç. Dr. Fatma Nur PARIN*	*BTÜ,*	*PLASTİK ENJEKSİYON KALIPLAMADA MOLDFLOW SİMİLASYONLARININ ROLÜ VE KATKILARI*
Dr. Öğr. Üyesi, Enes GÜL	*İnönü Üniversitesi,*	*AŞIRI NEHİR AKIMLARINDA YERALTI SUYU ETKİSİNİN İNCELENMESİ: WABASH HAVZASI ÖRNEĞİ, USA*
Fatma Nurşah ELCİK *Öğr. Gör. Ali KÖSE*	*İstanbul Gedik Üniversitesi,*	*LİTYUM İYON BATARYALARIN MATLAB SİMULİNK'TE MODELLENMESİ*

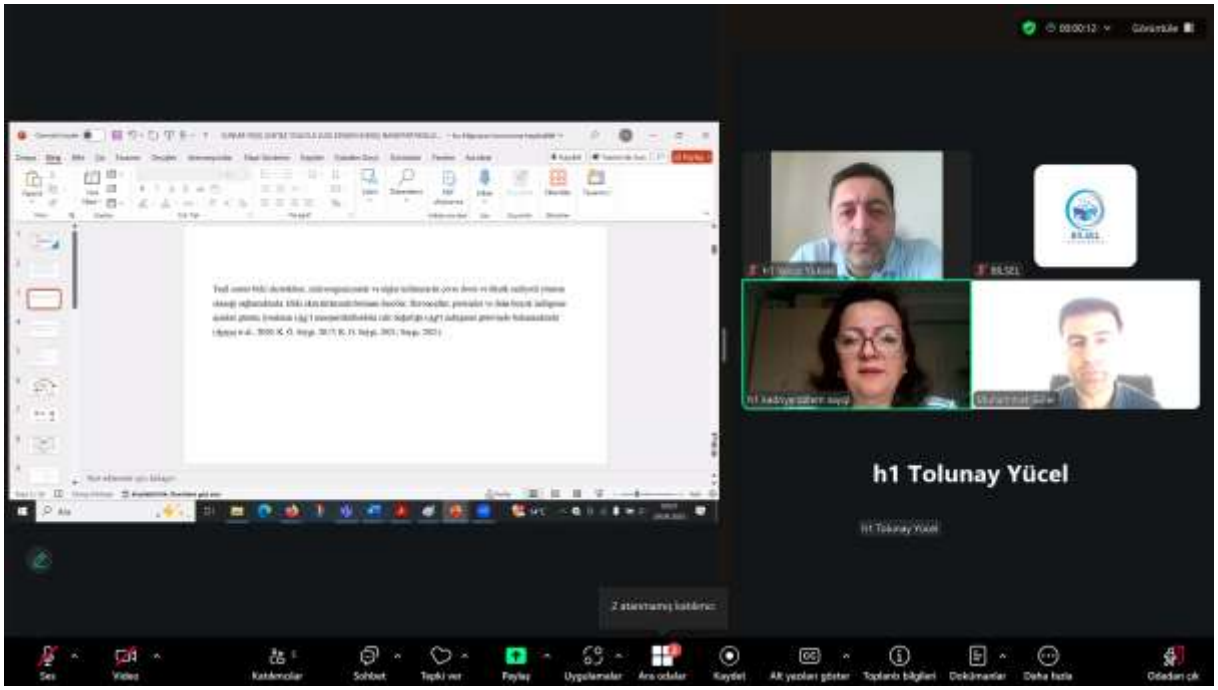
21.09.2025
TÜRKİYE Local Time: 10:00-12:00

HEAD OF SESSION: **Dr. Hilal SİNGER**

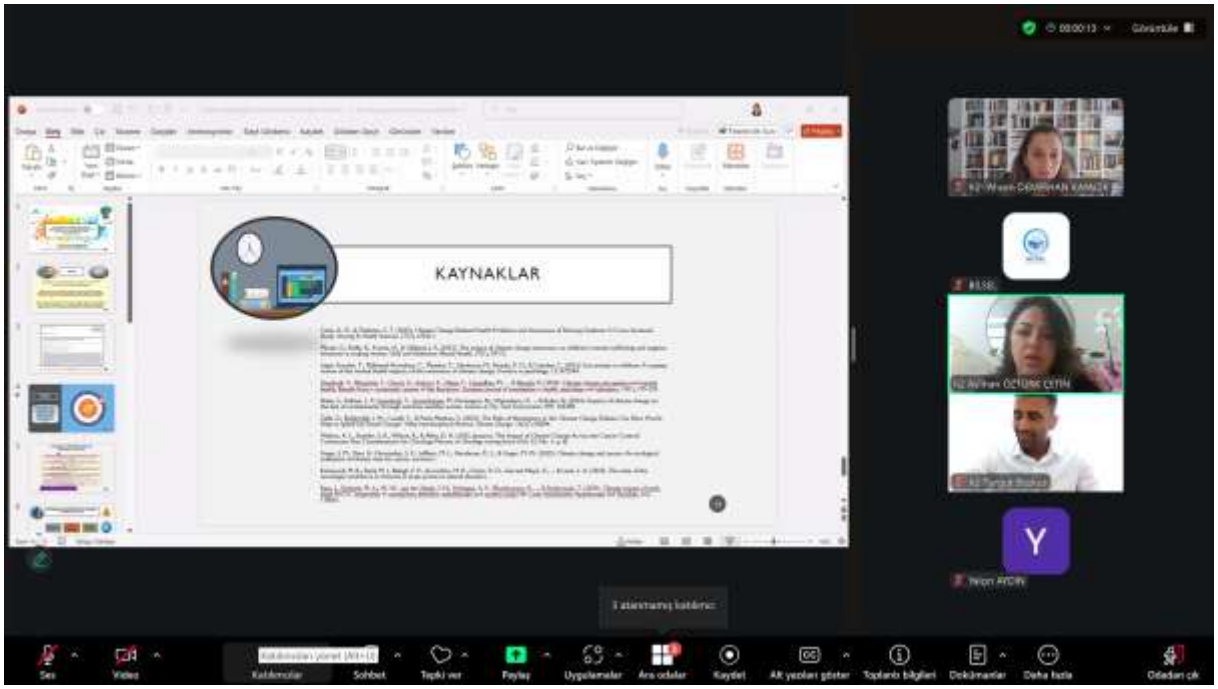
SESSION-1 HALL-7

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Mikail Kırğıl *Süleyman Gökhan Taşkın* *Ali Erçetin*	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi,*	*YOLOV10 DERİN ÖĞRENME MODELİ KULLANILARAK TALAŞLI İMALATTA ÇAPAK ANALİZİ*
Dr. Hilal SİNGER	*Karadeniz Teknik Üniversitesi,*	*APPLICATION OF FUZZY AHP AND FUZZY TOPSIS IN SELECTING SURFACE CLEANING METHODS FOR WOODEN MATERIAL RESTORATION*
Dr. Hilal SİNGER	*Karadeniz Teknik Üniversitesi,*	*ARTIFICIAL NEURAL NETWORK MODEL FOR THE MINIMIZATION OF ENERGY CONSUMPTION IN THE MACHINING OF MEDIUM-DENSITY FIBERBOARDS*
Dr. Sevgi ASLANTAŞ	*Bağımsız Araştırmacı*	*YENİ MEDYA ÇAĞININ DÖNÜŞTÜRDÜĞÜ TASARLAMA/ÜRETME PRATİĞİ*
Dr. Sevgi ASLANTAŞ	*Bağımsız Araştırmacı*	*ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ İLE TRANSMEDYA ANLATISI: İÇ MEKÂN TASARIMININ HİKÂYELEŞTİRİLMESİ*

h1 Tolunay Yücel
Ryan Aristiyanto
Alena Adelia

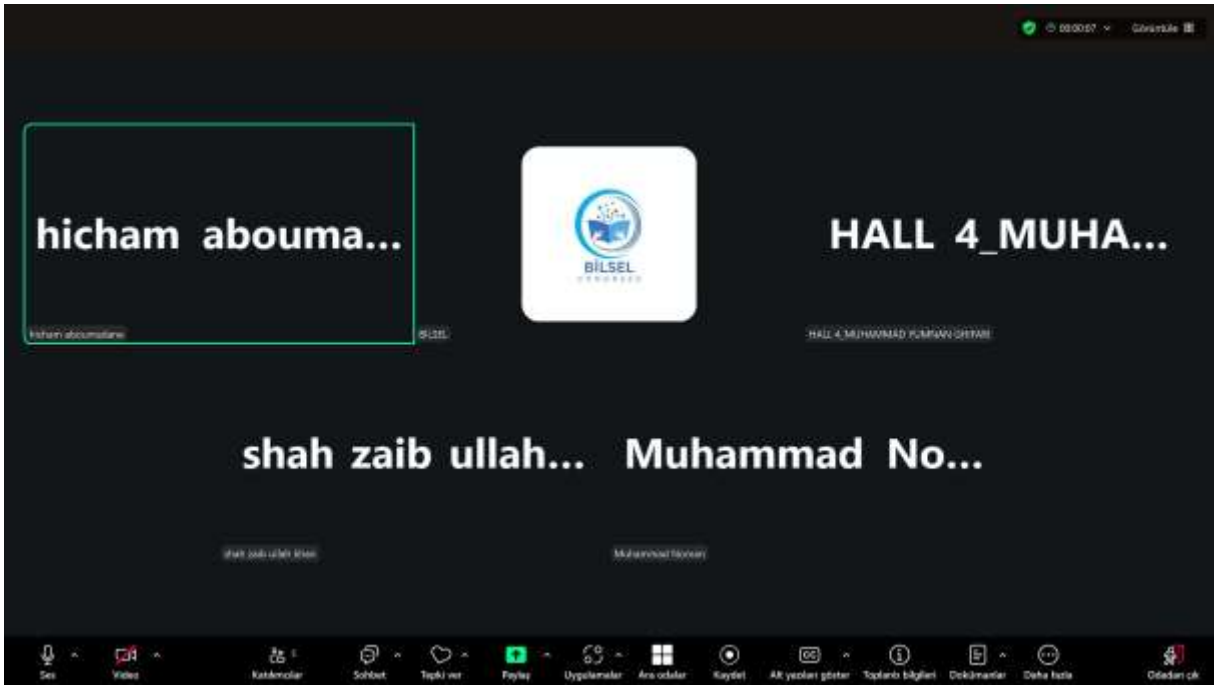

h1 Tolunay Yücel

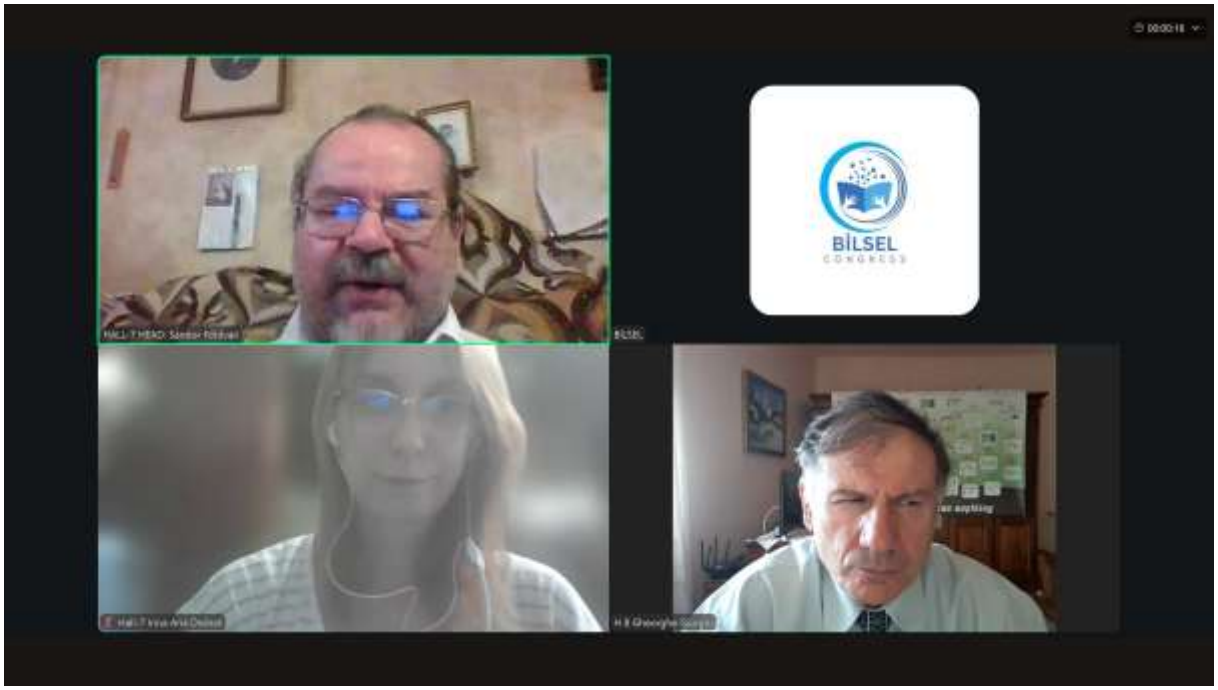
6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

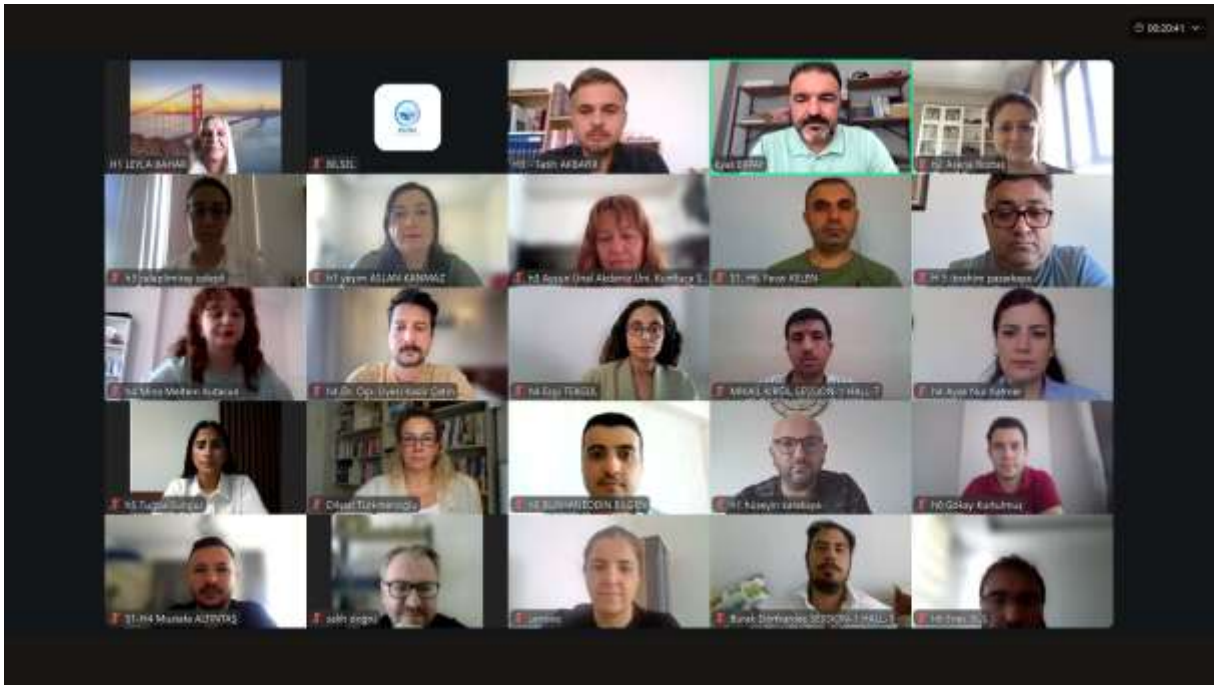

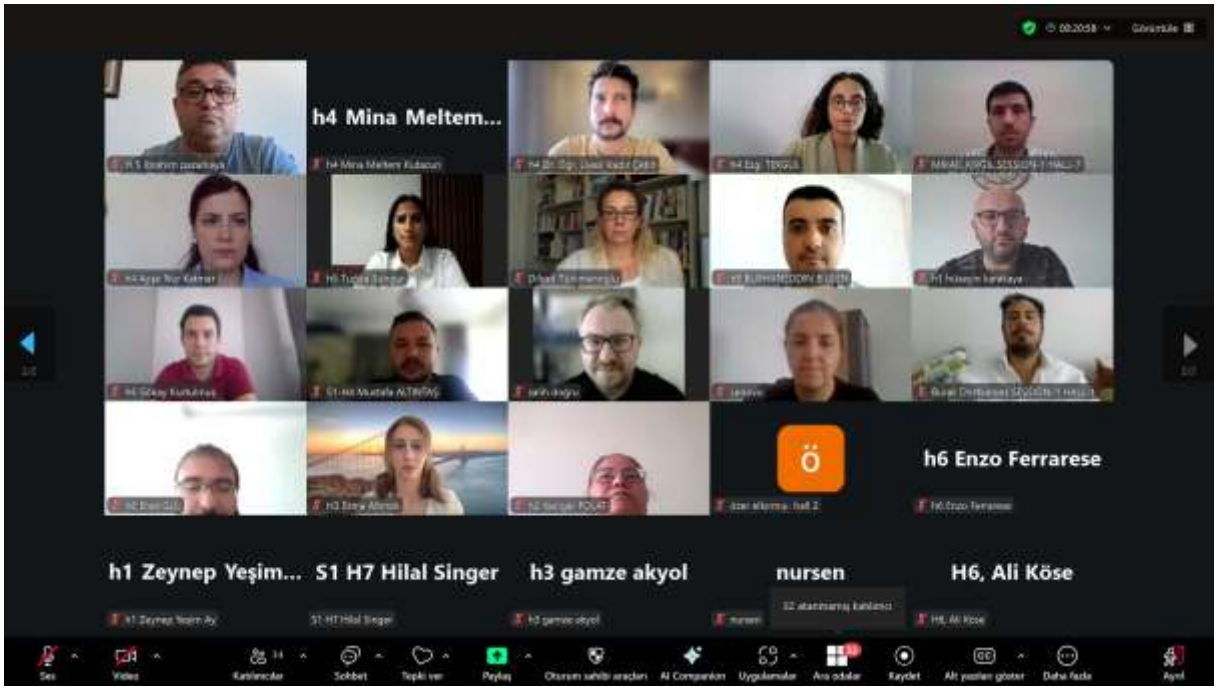

6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

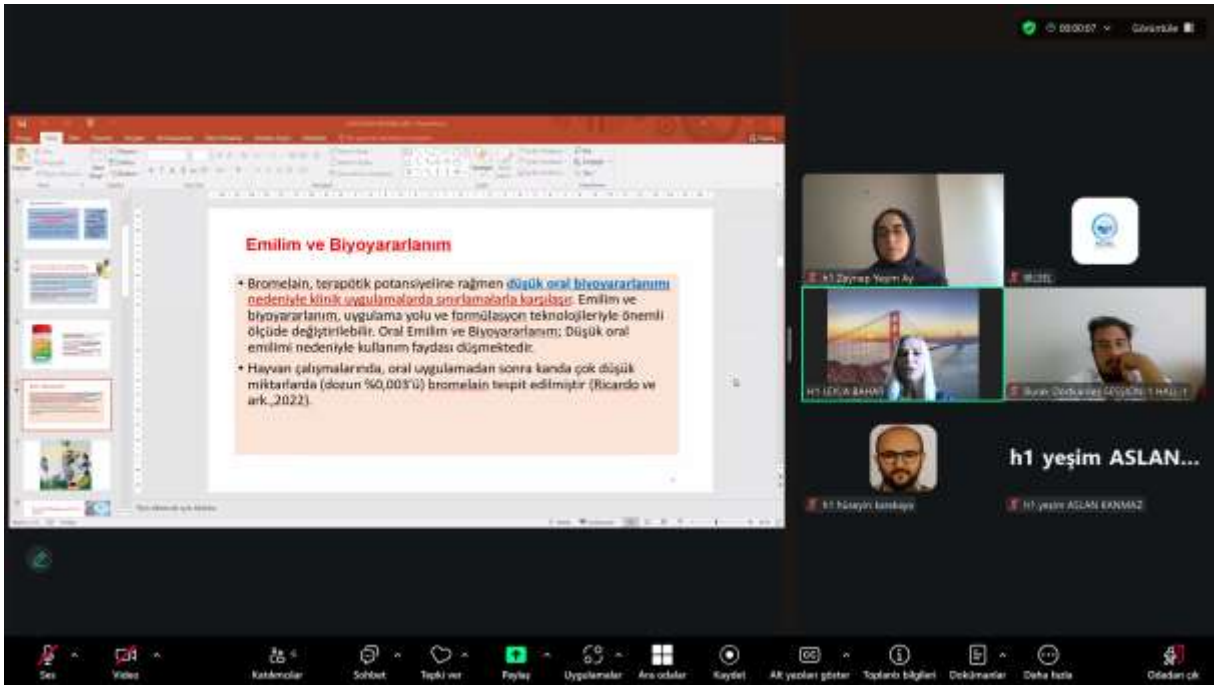

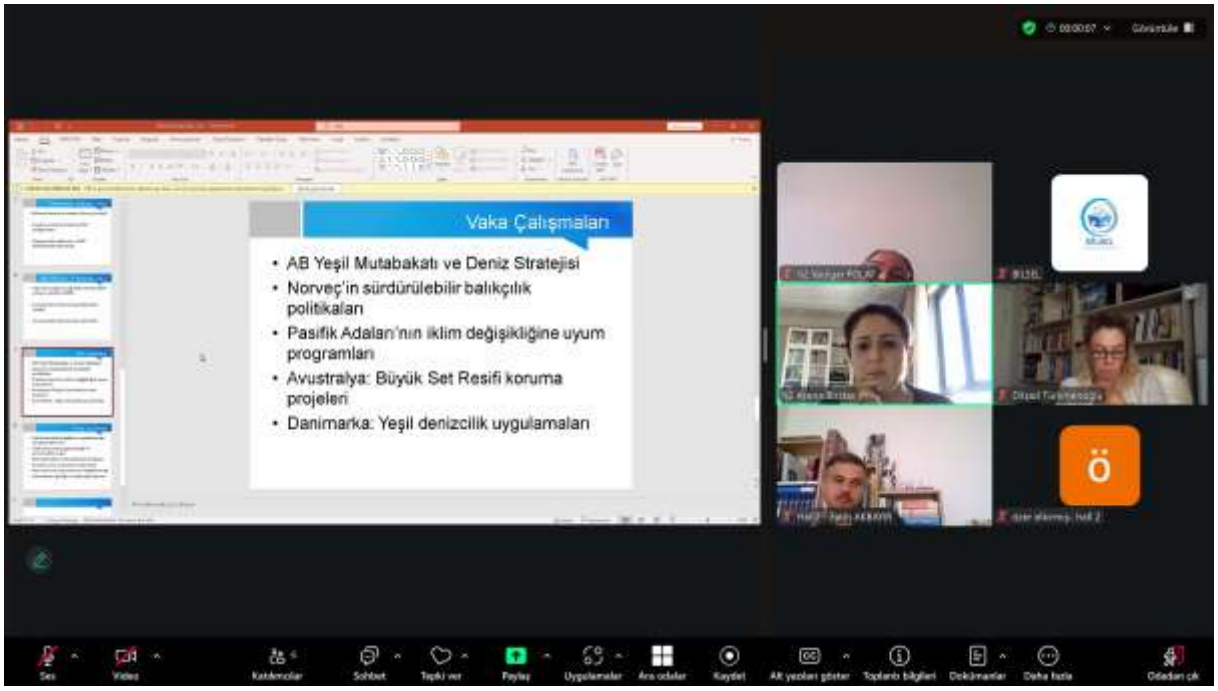

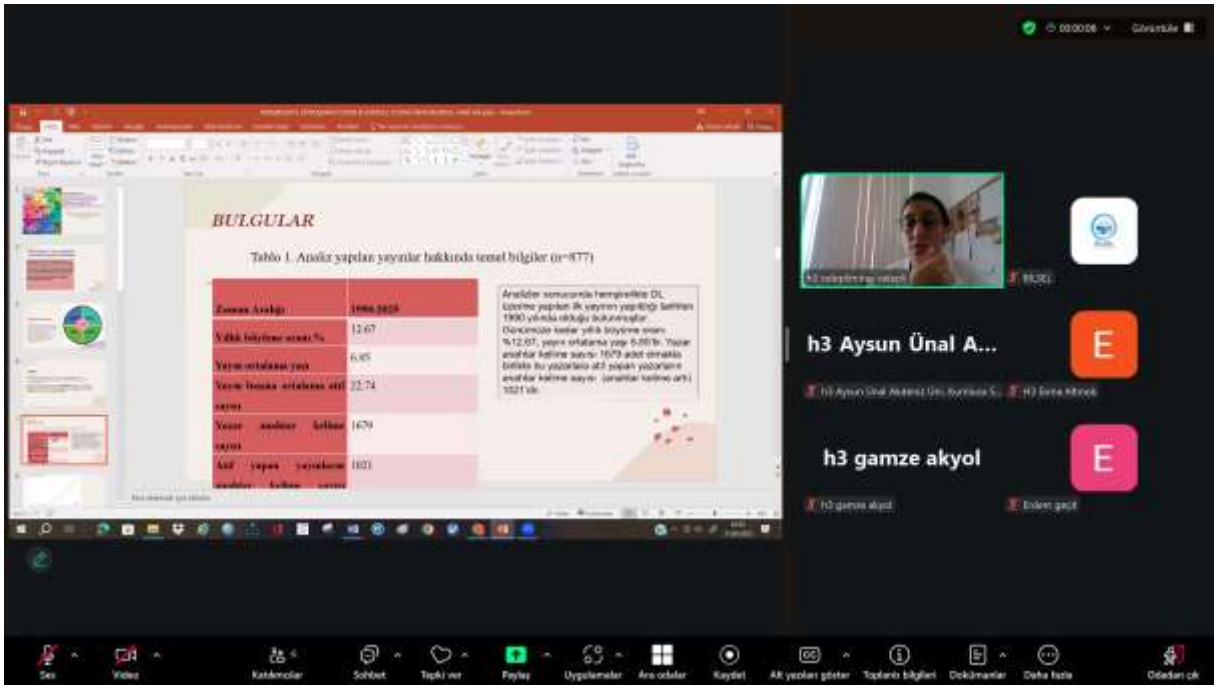
6. BİLSEL INTERNATIONAL KORYKOS SCIENTIFIC RESEARCHES AND INNOVATION CONGRESS

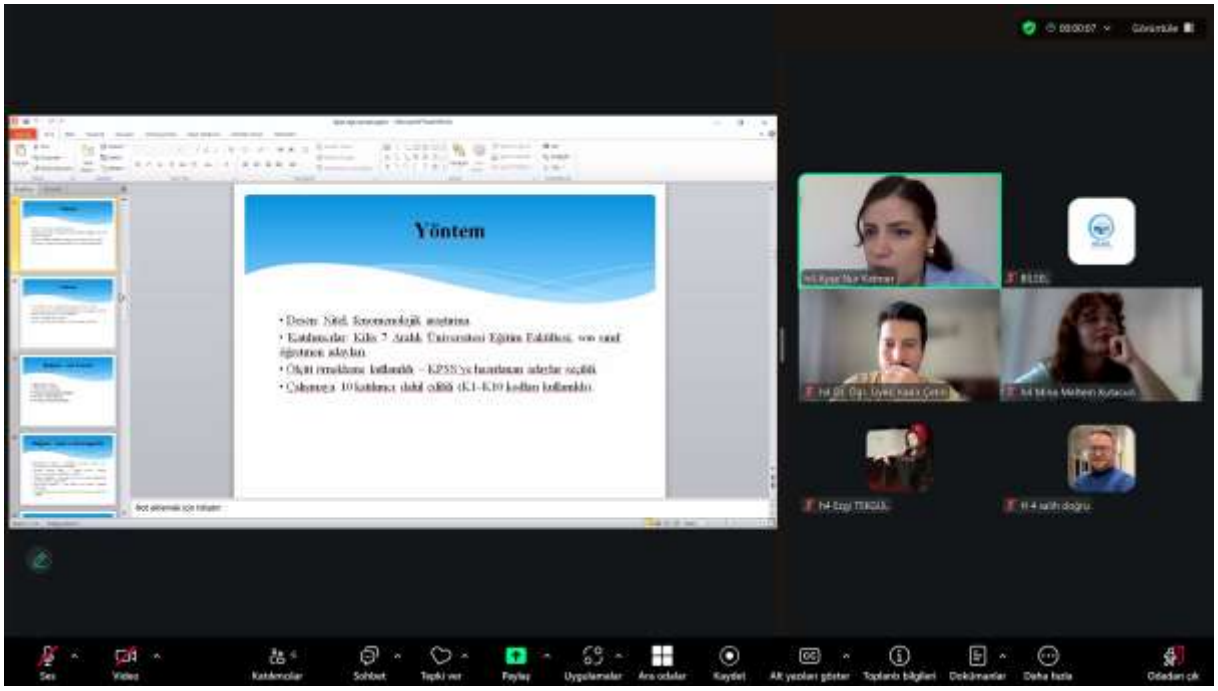

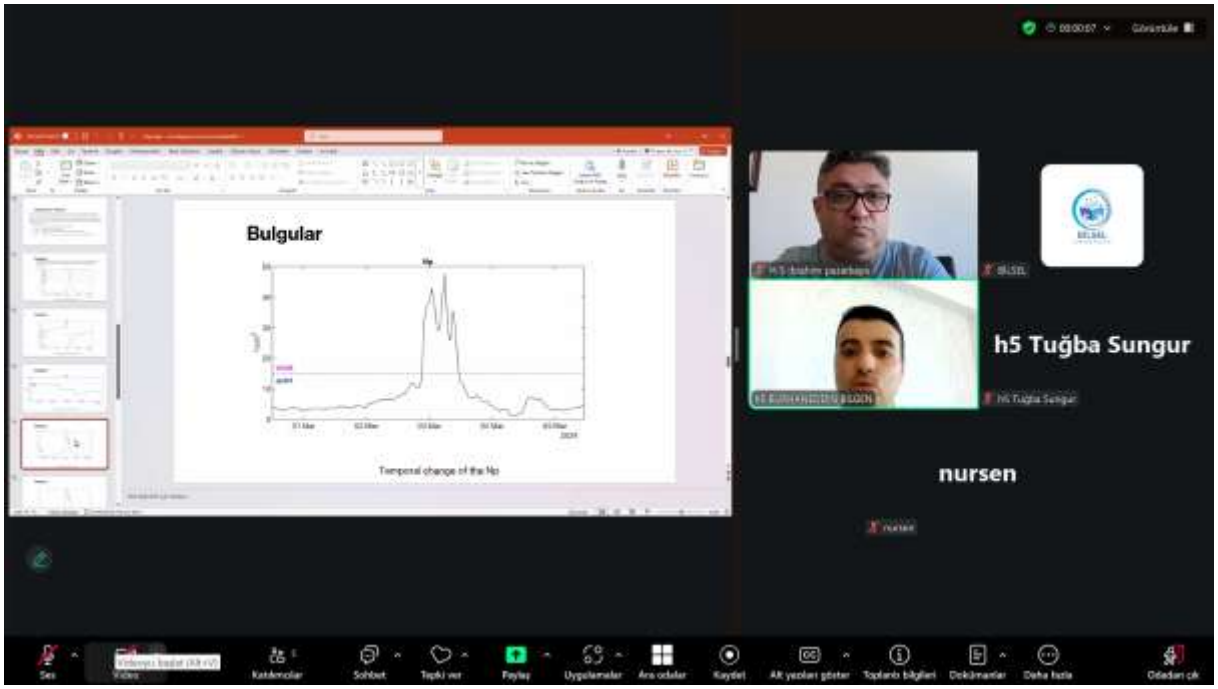

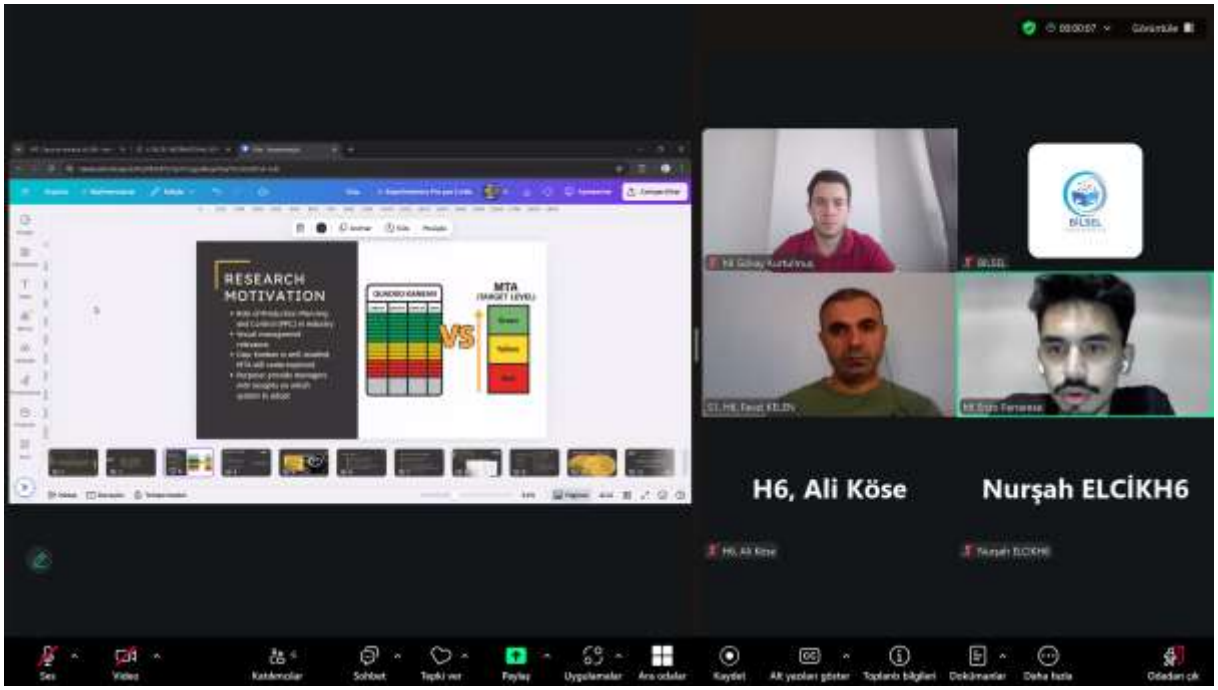

Emilim ve Biyoyararlanım
• Bromelain, terapötik potansiyeline rağmen düşük oral biyoyararlanımı nedeniyle klinik uygulamalarda sınırlamalarla karşılaşır. Emilim ve biyoyararlanım, uygulama yolu ve formülasyon teknolojileriyle önemli ölçüde değiştirilebilir. Oral Emilim ve Biyoyararlanım; Düşük oral emilimi nedeniyle kullanım faydası düşmektedir.
• Hayvan çalışmalarında, oral uygulamadan sonra kanda çok düşük miktarlarda (dozun %0,003'ü) bromelain tespit edilmiştir (Ricardo ve ark.,2022).
h1 yeşim ASLAN...

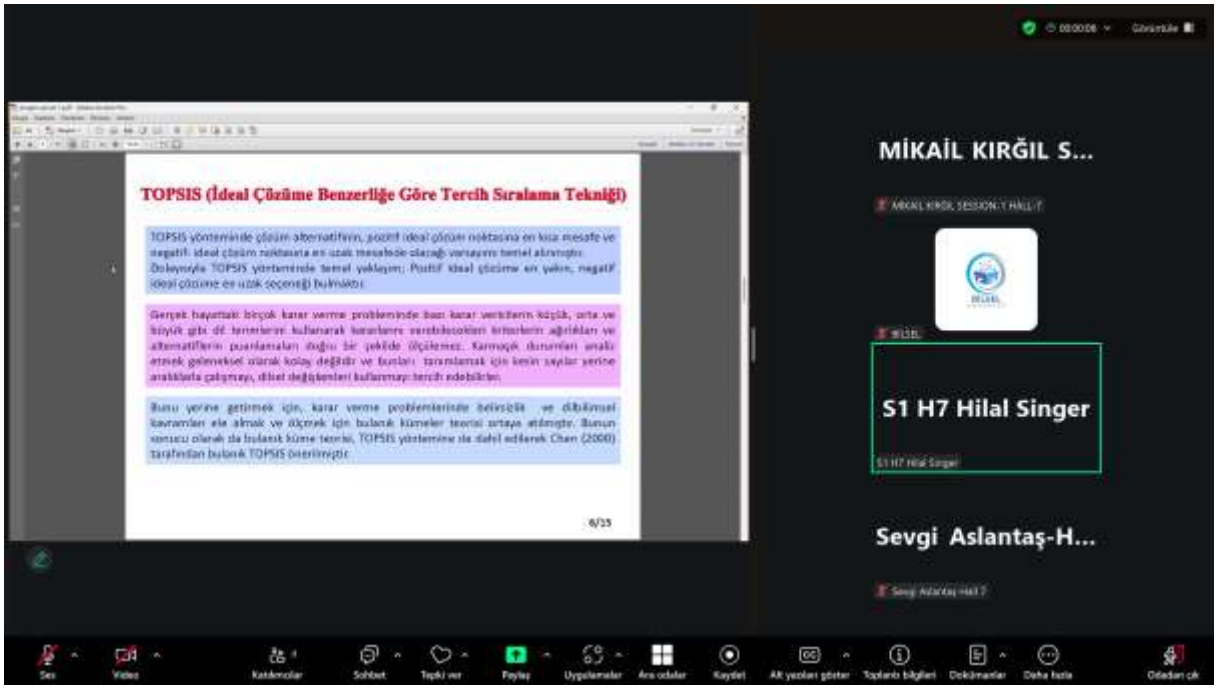

Vaka Çalışmaları
• AB Yeşil Mutabakatı ve Deniz Stratejisi
• Norveç'in sürdürülebilir balıkçılık politikaları
• Pasifik Adaları'nın iklim değişikliğine uyum programları
• Avustralya: Büyük Set Resifi koruma projeleri
• Danimarka: Yeşil denizcilik uygulamaları

BULGULAR
Tablo 1. Analiz yapılan yayınlar hakkında temel bilgiler (n=877)
h3 Aysun Ünal A...
h3 gamze akyol

Yöntem
• Desen: Nitel, fenomenolojik araştırma
• Katılımcılar: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Eğitim Fakültesi, son sınıf öğretmen adayları
• Çalışmaya 10 katılımcı dahil edildi (K1-K10 kodları kullanıldı)

Bulgular
Temporal change of the Nu
h5 Tuğba Sungur
nursen

RESEARCH MOTIVATION
VS
H6, Ali Köse
Nurşah ELCİKH6

TOPSIS (İdeal Çözüme Benzerliğe Göre Tercih Sıralama Tekniği)
TOPSIS yönteminde çözüm alternatifinin, pozitif ideal çözüm noktasına en kısa mesafe ve negatif ideal çözüm noktasına en uzak mesafede olacağı varsayımı temel alınmıştır. Dolayısıyla TOPSIS yönteminde temel yaklaşım; Pozitif ideal çözüme en yakın, negatif ideal çözüme en uzak seçeneği bulmaktır.
Gerçek hayattaki birçok karar verme probleminde bazı karar verilerin küçük, orta ve büyük gibi dil terimlerini kullanarak kararlarını verebilecekleri kriterlerin ağırlıkları ve alternatiflerin puanlamaları doğru bir şekilde ölçülemez. Karmaşık durumları analiz etmek geleneksel olarak kolay değildir ve bunları tanımlamak için kesin sayılar yerine aralıklarla çalışmayı, dilsel değişkenleri kullanmayı tercih edebilirler.
Bunu yerine getirmek için, karar verme problemlerinde belirsizlik ve dilbilimsel kavramları ele almak ve ölçmek için bulanık kümeler teorisi ortaya atılmıştır. Bunun sonucu olarak da bulanık küme teorisi, TOPSIS yöntemine ele dahil edilerek Chen (2000) tarafından bulanık TOPSIS önerilmiştir.
6/25
MİKAİL KIRĞIL S...
S1 H7 Hilal Singer
Sevgi Aslantaş-H...

İÇİNDEKİLER/CONTENTS

YEŞİL SENTEZ YOLUYLA ELDE EDİLEN GÜMÜŞ NANOPARTİKÜLLERİN ELEKTRONİK ALANINDA UYGULAMALARI 7
ENERJİ DEPOLAMA ALANINDA BİYOLOJİK SENTEZLENEN NANOPARTİKÜLLERİN ROLÜ 14
STEVİA VE GIDALARDA KULLANIMI 20
OHMİK ISITMANIN GIDALARDA KULLANIMI VE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR..... 25
KENEVİRİN FIRINCILIK ÜRÜNLERİNDE KULLANIMI 31
TAHIL ALFA AMİLAZLARI..... 36
ELECTROCHEMİCAL SENSOR BASED ON GRAPHENE OXİDE MODİFİED GLASSY CARBON ELECTRODE FOR DETECTİON OF 3-NİTRO-L-TYROZİNE 43
AN ELECTROCHEMICAL ENZYMLESS HYDROGEN PEROXIDE SENSOR DEPENDING ON FUNCTIONALIZED SİO2 SUPPORTED GOLD NANOPARTICLES MODIFIED WORKING ELECTRODE 44
ÇEVRESEL FAKTÖRLER, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE KANSER İNSİDANSI: ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİNE YANSIMALAR..... 45
ONKOLOJİ HEMŞİRELİĞİNDE LENFÖDEM İZLEMİ: KANITA DAYALI UYGULAMALAR..... 51
SEREBRAL PALSİLİ BİREYLERDE EGZERSİZİN ETKİLERİ 56
HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE OYUNLAŞTIRMA: TÜRKİYE'DE LİSANSÜSTÜ HEMŞİRELİK ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ..... 62
TELE-SAĞLIK VE HEMŞİRELİK: LİSANSÜSTÜ TEZLERİN SİSTEMATİK İNCELEMESİ..... 74
MOTİVASYONDAN BAŞARIYA: HEMŞİRELİK EĞİTİMİNDE ARCS MODELİNİN ÖNEMİ..... 82
HASTA GÜVENLİĞİNDE HASTA TESLİMİ VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI 87
KUR'ÂN'DA "ESÂTÎRÜ'L-EVVELÎN" KAVRAMININ MORFOLOJİK, SEMANTİK VE BELÂĞÎ İNCELENMESİ 94
TƏNQİDÇİNİN TRİBUNASINDAN-2 NAXÇIVAN ƏDƏBİ MÜHİTDƏ XX ƏSRİN SON ŞAİRİ: HÜSEYN RAZİ TƏRZİ..... 107
TÜRK RUHUMUZUN MASAL - NAĞIL BÜTÜNLÜĞÜ: TİPOLOJİ UYUMLAR VE MUKAYİSELİ TESBİTLER..... 116
ƏRUZ VƏZNİ KLASSİK VƏZN KİMİ 130
ROMANTİK VƏ REALİST YARADICILIQ ÜSULLARI, YAXUD TİPLƏRİ. 133
YAZILIŞI ÇƏTİN SÖZLƏR VƏ ONLARIN ÖYRƏDİLMƏSİ YOLLARI..... 136
SÜLEYMAN RƏHİMOVUN "MEHMAN" POVESTİNDƏ OBRAZ ADLARININ POETİK KODU..... 138
ELMİ TƏDQİQAT İŞLƏRİNİN FƏLSƏFƏSİ. 142
DATA ECONOMY: PRİVACY CHALLENGES AND ACCESS INEQUALİTY İN THE DİGİTAL SOCİETY..... 144

CUSTOMER PERCEPTIONS OF THE QUALITY OF SHARIA MOBILE BANKING APPLICATIONS: A STUDY OF GENERATION Z 145

DIGITAL TRANSFORMATION IN THE BANKING INDUSTRY : OPPORTUNITIES AND CHALLENGES IN THE AI ERA 146

THE INFLUENCE OF SERVİCE QUALİTY AND SHARİA COMPLİANCE ON SHARİA BANK CUSTOMER SATİSFACTİON 147

THE CONTRIBUTION OF ISLAMIC BANKING TO INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT IN INDONESIA 148

ISLAMIC BANKING TRANSFORMATION IN THE ERA: BRINGING TOGETHER SHARIA PRINCIPLES AND TECHNOLOGICAL INNOVATION TO REALIZE AN INCLUSIVE AND SUSTAINABLE GLOBAL FINANCIAL SYSTEM 149

IMPLEMENTATION OF GREEN BANKING IN THE SHARIA PERSPECTIVE AT SHARIA COMMERCIAL BANKS 150

THE ROLE OFF ISLAMIC BANKING IN ENHANCING FINANACIAL INCLUSION, MSME COMPETITIVENESS, AND NARIONAL ECONOMIC STABILITY 151

THE ROLE OF ISLAMIC PHILANTHROPY IN ADDRESSING GLOBAL ECONOMIC INEQUALITY 152

THE STRATEGİC ROLE OF BUSİNESS PLANNİNG FOR ENTREPRENEURS: ANTİCİPATİNG FAİLURES, ADAPTİNG TO CHANGE, AND STRENGTHENİNG BUSİNESS SUSTAİNABİLİTY . 154

THE ROLE OF ETHICS IN ISLAMIC BANKING SERVICES 155

DR. FAISAL ASSESSES THE LOSS AND DAMAGE IN ACTION FOR IMPLEMENTING EARLY WARNING AND CLIMATE RECOVERY SYSTEMS IN PAKISTAN 156

MULTI-YEAR PHENOTYPING EVALUATION OF AN ALMOND COLLECTION 157

REPONG DAMAR KRUI ENDONEZYA'DA FIDANLIK AŞAMASI VE FIDE AŞAMASI 158

SEEDLING STAGE AND SAPLING STAGE IN REPONG DAMAR KRUI INDONESIA 159

INVESTİGATİNG THE STRUCTURAL, ELECTRONİC, ELASTİC AND OPTİCAL PROPERTİES OF BA_2XTAO_6 (X = HO, DY) DOUBLE PEROVSKİTE. 160

EFFECT OF EXCHANGE INTERACTION ON SELF-FOCUSING OF AN INTENSE LASER BEAM IN FINITE TEMPERATURE RELATIVISTIC QUANTUM PLASM. 161

IMPACT OF GREEN ENERGY ON SOCIOECONOMIC DEVELOPMENT IN PAKISTAN 162

DAMAGE PREDICTION IN A TOTAL HIP REPLACEMENT 163

THE DYNAMİCS OF IMPORT DEMAND İN PAKİSTAN: A FOUNDATİON FOR IMPORT SUBSTİTUTİON 164

DOWNSTREAMING MSMES AND THE ROLE OF SHARIA FINANCIAL INNOVATION IN REALIZING A SUSTAINABLE ECONOMY 165

MEASURİNG INDONESİA'S READİNESS TO REALİZE A GREEN ECONOMY İN THE DİGİTAL ERA 166

INNOVATION IN INTERCONNECTIVITY BETWEEN ISLAMIC BANKS AND COMMUNITY ECONOMY THROUGH BLOCKCHAIN ZAKAT TECHNOLOGY **167**

THE INFLUENCE OF INTEREST AND PROFIT SHARING SYSTEMS ON THE BANKING SECTOR THROUGH THE QIYAS APPROACH **168**

PUBLIC PERCEPTION OF SHARIA FINTECH INNOVATION: A QUALITATIVE STUDY AMONG MILLENNIALS **169**

ACHIEVING INCLUSIVE POLITICAL REPRESENTATION FOR WOMEN WORLDWIDE **170**

RİSK MANAGEMENT STRATEGİES İN ISLAMİC BANKİNG: AN EMPİRİCAL ANALYSİS OF TRANSPARENCY AND SUSTAİNABİLİTY PRACTİCES **171**

THE APPLICATION OF MAQASHID SYARIAH IN THE ISLAMIC CAPITAL MARKET IN INDONESIA **172**

EDUCATION AND ECONOMY: THE INFLUENCE OF EDUCATION ON IMPROVING ECONOMIC WELFARE **173**

THE ROLE OFF ISLAMIC BANKING IN ENHANCING FINANACIAL INCLUSION, MSME COMPETITIVENESS, AND NARIONAL ECONOMIC STABILITY **174**

MASS MEDIA AND PUBLIC RELATIONS **175**

THE SHORT STORY *IN THE ORCHARD* (1923) BY VIRGINIA WOOLF **176**

THE SHORT STORY *MRS DALLOWAY İN BOND STREET* (1923) BY VIRGINIA WOOLF **180**

THE SHORT STORY *BLUE AND GREEN* (1921) BY VIRGINIA WOOLF **183**

THE ROLE OF LEADERSHIP IN ENHANCING EMPLOYEES' RETENTION: A STUDY ON ASIAN COMPANIES **186**

ADOLESCENTS' LEVEL OF KNOWLEDGE ABOUT HIV/AIDS AND ITS PREVENTION **187**

THE ROLE OF ISLAMIC BANKING IN THE ECONOMY IN INDONESIA **188**

THE EFFECT OF POVERTY AND UNEMPLOYMENT ON ECONOMIC GROWTH IN THE MATARAMAN REGION, EAST JAVA PROVINCE **189**

MUSLİM MİCRO, SMALL, AND MEDİUM ENTERPRİSES' STRATEGİES İN FACİNG BUSİNESS COMPETİTİON İN THE DİGİTAL ERA **190**

HRUSHEVSKY'S VIEWS ON THE ORIGIN OF LAY CONFRATERNITIES AMONG THE ORTHODOX PEOPLE OF THE POLISH-LITHUANIAN COMMONWEALTH **191**

HRUŞEVSKI'NIN POLONYA-LITVANYA TOPLULUĞU'NUN ORTODOKS HALKI ARASINDAKI MESLEKTEN OLMAYAN KARDEŞLIKLERIN KÖKENI HAKKINDAKI GÖRÜŞLERI **192**

STRESS FACTORS AMONG HEALTHCARE WORKERS IN HOSPITALS **193**

PHARMACOGENOMICS IN RHEUMATOLOGY - MOVING TOWARDS TAILORED TREATMENT FOR LUPUS AND RA **194**

MILESTONES IN THE PHARMACEUTICAL INDUSTRY- HISTORICAL INNOVATIONS AND IMPACT **195**

APOCEPHALUS BOREALIS A NEW THREAT TO HONEY BEES **196**

ANTİMİCROBİAL POTENTİAL OF TOMATO EXTRACTS AGAİNST COMMON PATHOGENS 197
CELL THERAPY: PHARMACEUTİCAL APPLİCATİONS AND CHALLENGES 202
BRANDING STRATEGY ON CUSTOMER LOYALTY IN SALES MARKETING: A QUALITATIVE STUDY 203
ANALYSİS OF THE POTENTİAL SYNERGY BETWEEN FİNTECH AND ISLAMİC BANKS İN IMPROVİNG PERFORMANCE 204
PERCEPTION AND ADAPTATION OF MSMES TO DIGITAL PAYMENTS BASED ON INDONESIAN STANDARD QUICK RESPONSE CODE (QRIS): A QUALITATIVE STUDY IN BANJARDAWA PEMALANG 205
MARİAN PİLGRİMAGE OF DASSA-ZOUMÉ 2025: BETWEEN TOURİSM GEOGRAPHY AND CHALLENGES OF HEALTH, SAFETY AND THE ENVİRONMENT 206
MARKETING STRATEGY FOR GOLD PAWN PRODUCTS IN AN EFFORT TO ATTRACT CUSTOMER INTEREST IN INDONESIAN SYARIAH BANKS 207
THE IMPLEMENTATİON OF GOOD CORPORATE GOVERNANCE (GCG) PRİNCİPLES İN PREVENTİNG CORRUPTİON PRACTİCES: A CASE STUDY AT BANK SYARİAH INDONESİA (BSI) KCP PEMALANG SUDİRMAN 1 208
GREEN FOR WHOM? DISTRIBUTIONAL EFFECTS OF THE CLIMATE TRANSITION ON JOBS, ENERGY BILLS, AND REGIONAL INEQUALITY IN INDONESIA 209
THE ROLE OF BANK MUAMALAT'S HAJJ SAVINGS AS A SHARIA FINANCIAL INSTRUMENT IN REALIZING HAJJ PILGRIMAGE PLANNING 210
BANKING MARKETING STRATEGY: A COMPARISON OF BANKING MARKETING MODELS IN INDONESIA AND INTERNATIONALLY IN THE ERA OF DIGITALIZATION, TECHNOLOGICAL TRANSFORMATION, AND CONSUMER BEHAVIOR DYNAMICS 211
ISLAMIC BANKING AND FINANCIAL INCLUSION: BUILDING A SUSTAINABLE ECONOMY 212
İNFERTİLİTEDE YAPAY ZEKA KULLANIMI 213
MENOPOZAL DÖNEM VE ETKİLERİ 215
PYROPTOZİS VE EKSOZOMLARIN ETKİLEŞİMİ: İNFLAMASYON, KANSER VE TERAPÖTİK STRATEJİLER AÇISINDAN ÖNEMİ 217
BROMELEİN'İN EKSOZOM SALINIMI VE İÇERİĞİ ÜZERİNE ETKİLERİ: ANTİ-İNFLAMATUVAR VE ANTİKANSER POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI 225
OVERVIEW OF DRUGS APPROVED BY FDA IN JULY AND AUGUST 2025 234
EVALUATION OF THE USE OF JAK INHIBITORS FOR THE TREATMENT OF VITILIGO 239
KEDİLERDE KRONİK BÖBREK YETMEZLİĞİ 244
VETERİNER ANATOMİDE TAKSİDERMİ UYGULAMALARI 250
FROM INNOVATION TO IMPACT: DIGITAL TRANSFORMATION AS A CATALYST FOR GLOBAL SUSTAINABILITY 252
SUSTAINABLE USE OF OCEANS, SEAS, AND MARINE RESOURCES: INTERNATIONAL POLICIES

AND PRACTICES IN THE FRAMEWORK OF SDG 14 262
KADIN YOKSULLUĞUNUN NEDENLERİNİN SWARA YÖNTEMİYLE DEĞERLENDİRİLMESİ.... 269
REFLECTIONS OF ALFRED MARSHALL (1842-1924)'S ECONOMIC THOUGHTS ON PUBLIC FINANCE 285
TÜRKİYE'NİN YÖNETİM YAPISI VE DEMOKRATİKLEŞME SÜRECİ: SORUNLAR VE OLANAKLAR..... 287
KÜRESELLEŞMENİN ORTAYA ÇIKARDIĞI SORUN ALANALARINA GENEL BİR BAKIŞ 289
KÜRESELLEŞMENİN ULUS- DEVLET ALGISININ DÖNÜŞÜMÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 294
YÖNETİM ARAŞTIRMALARINDA DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİĞİN ENTELEKTÜEL TEMELLERİNİN ORTAYA KONULMASI 298
HEMŞİRELİKTE DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK KÜRESEL LİTERATÜRÜN BİLİMSEL HARİTASI: BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ 310
UZAKTAN EĞİTİMDE ALGILANAN VE BEKLENEN HİZMET KALİTESİ: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELİ ANALİZİ..... 321
BELİREN YETİŞKİNLERDE YAPAY ZEKA KULLANIMI İLE YALNIZLIK VE KİŞİLERARASI İLETİŞİM BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 323
AN EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN LONELINESS AND INTERPERSONAL COMMUNICATION SKILLS AMONG EMERGING ADULTS USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE) 324
SPORDA GASLİGHTİNG KONULU ARAŞTIRMALARIN PRİSMA DİYAGRAMI İLE İNCELENMESİ 325
SINAV SİSTEMİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLERİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ DENEYİMLERİNE ETKİSİ..... 327
TSSB SEMPTOMLARI NASIL UMUT YARATABILIR? TÜRKIYE'DE IKIZ DEPREMLERE MARUZ KALAN ERGENLERLE YAPILAN BIR ARAŞTIRMA 334
AFETLERDE KIRILGAN GRUPLAR: AFET YÖNETİMİ BAĞLAMINDA BİR DERLEME 342
AFET LOJİSTİĞİ VE AFET YÖNETİMİ: TEORİK VE PRATİK PERSPEKTİFLER..... 350
ÖZNEL İŞ YÜKÜNÜN İÇSEL MOTİVASYON ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖZEL SEKTÖR ÇALIŞANLARININ ALGILARINA GÖRE BİR ARAŞTIRMA..... 358
PSİKO-SOSYAL DESTEK BAĞLAMINDA DEPREM SONRASI SÜREÇTE KAHRAMANMARAŞ İLİNDE YÜRÜTÜLEN MÜZİKAL FAALİYETLER..... 368
SOSYAL MEDYA TABANLI GASTRONOMİK DENEYİM VE ÇEKİCİLİĞİN TEKRAR ZİYARET NİYETİNE ETKİSİ: UTAUT2 YAKLAŞIMI 370
ON THE EXTENSION OF SINGULAR CONFORMABLE DIRAC-TYPE OPERATORS 372
THE EFFECTS OF SOLAR WINDS ON THE MAGNETOSPHERE: MARCH 2024 GEOMAGNETIC STORM ANALYSIS..... 373

MAKİNE ÖĞRENMESİ YAKLAŞIMI İLE YÜZEY PÜRÜZLÜLÜĞÜ TAHMİNİ: XGBOOST UYGULAMASI 384
DİYABET HASTALIĞININ MATEMATİKSEL MODELİ VE ANALİZİ 392
DİYABET HASTALIĞINDA YENİ BİR MATEMATİKSEL MODEL VE BU MODELİN ANALİZİ 399
RESEARCH OF HOT PRESSING VARIABLES IN Ti/Mg COMPOSITES 405
PROCESSION OF Ti-CONTAINING AZ91 MATRIX MATERIALS VIA POWDER METALLURGY TECHNICAL 406
KANBAN IN THE JUST-IN-TIME APPROACH AND MAKE-TO-AVAILABILITY IN THE THEORY OF CONSTRAINTS: A COMPARATIVE STUDY 407
PLASTİK ENJEKSİYON KALIPLAMADA MOLDFLOW SİMİLASYONLARININ ROLÜ VE KATKILARI 408
AŞIRI NEHİR AKIMLARINDA YERALTI SUYU ETKİSİNİN İNCELENMESİ: WABASH HAVZASI ÖRNEĞİ, USA 410
LİTYUM İYON BATARYALARIN MATLAB SİMULİNK'TE MODELLENMESİ 417
YOLOV10 DERİN ÖĞRENME MODELİ KULLANILARAK TALAŞLI İMALATTA ÇAPAK ANALİZİ 419
APPLICATION OF FUZZY AHP AND FUZZY TOPSIS IN SELECTING SURFACE CLEANING METHODS FOR WOODEN MATERIAL RESTORATION 436
ARTIFICIAL NEURAL NETWORK MODEL FOR THE MINIMIZATION OF ENERGY CONSUMPTION IN THE MACHINING OF MEDIUM-DENSITY FIBERBOARDS 450
YENİ MEDYA ÇAĞININ DÖNÜŞTÜRDÜĞÜ TASARLAMA/ÜRETME PRATİĞİ 463
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ İLE TRANSMEDYA ANLATISI: İÇ MEKÂN TASARIMININ HİKÂYELEŞTİRİLMESİ 465

YÖNETİM ARAŞTIRMALARINDA DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİĞİN ENTELEKTÜEL TEMELLERİNİN ORTAYA KONULMASI

Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ[1]/ Doç. Dr. Aysun ÜNAL[2]

1 Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, mcelepli@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-2122-405X

2 Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı, aysununal@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-5184-0008

Özet

Dönüşümcü liderlik (DL), yönetim ve organizasyon alanında çalışanların motivasyonu, örgütsel bağlılık, iş doyumu ve performans çıktıları üzerinde belirgin etkiler yaratan en etkili liderlik yaklaşımlarından biri olarak kabul edilmektedir. Takipçilerin güçlendirilmesi, vizyonun kurumsal düzeyde benimsenmesi ve etik değerlerin ön plana çıkarılması üzerine inşa edilen bu liderlik tarzı, yönetim yazınında hem kuramsal hem de ampirik araştırmaların merkezinde yer almaktadır. Bu çalışmada, yönetim literatüründe dönüşümcü liderlik araştırmalarının entelektüel yapısını, gelişimsel evrimini ve küresel yönelimlerini nesnel biçimde ortaya koymak amacıyla 1987–2025 döneminde yayımlanan 6044 bilimsel yayın bibliyometrik analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Analiz kapsamında yayın eğilimleri, önde gelen yazar ve kurumlar, ülke temelli üretim ve işbirlikleri, atıf etkileri, tematik yoğunluklar ve kavramsal ağ yapıları değerlendirilmiştir. Bulgular, 2010 sonrası dönemde dönüşümcü liderlik çalışmalarında kayda değer bir artış olduğunu; Leadership Quarterly, Journal of Business Ethics ve Leadership & Organization Development Journal gibi dergilerin en üretken mecralar arasında bulunduğunu göstermektedir. Literatüre yön veren temel isimler arasında Burns, Bass, Avolio ve Walumbwa öne çıkmaktadır. Tematik analizler "örgütsel performans", "iş doyumu", "etik liderlik", "yaratıcılık" ve "psikolojik güçlendirme" gibi kavramların yönetim alanındaki tartışmaların odak noktası haline geldiğini ortaya koymuştur. Bulgular, dönüşümcü liderlik çalışmalarının disiplinler arası yönelimlerle küresel düzeyde olgunlaştığını, ancak araştırmacı verimliliği ve bölgesel çeşitlilik açısından daha fazla katkıya ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: dönüşümcü liderlik; bibliyometrik analiz; yönetim çalışmaları; örgütsel performans

UNVEILING THE INTELLECTUAL FOUNDATIONS OF TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP IN MANAGEMENT RESEARCH

Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ[1]/ Associate Professor, Aysun ÜNAL[2]

1Akdeniz University, Kumluca Vocational School, Department of Management and Organisation, mcelepli@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-2122-405X

2Akdeniz University Kumluca Faculty of Health Sciences, Nursing Management Department, aysununal@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-5184-0008

Abstract

Transformational leadership (TL) is considered one of the most effective leadership approaches in management and organization, as it strongly influences employee motivation, organizational commitment, job satisfaction, and performance outcomes. Built on empowering followers, promoting a shared vision, and highlighting ethical values, TL has become a central topic in both theoretical and practical research in management studies. This study analyzes 6,044 publications from 1987 to 2025 using bibliometric methods to map the intellectual structure, development, and global trends of TL research within management. The analysis focuses on publication patterns, leading authors and institutions, country-level productivity and collaboration, citation impact, thematic clusters, and conceptual networks. The findings show that TL research grew significantly after 2010, with journals such as Leadership Quarterly, Journal of Business Ethics, and Leadership & Organization Development Journal publishing the most studies. Influential figures in the field include Burns, Bass, Avolio, and Walumbwa, whose works continue to shape the literature. Thematic analysis reveals that topics such as “organizational performance,” “job satisfaction,” “ethical leadership,” “creativity,” and “psychological empowerment” are at the center of management-related discussions. Overall, TL research has matured globally with interdisciplinary perspectives, but there is still a need for greater researcher productivity and more regional diversity to strengthen the field further.

Keywords: transformational leadership; bibliometric analysis; management studies; organizational performance

GİRİŞ

Dönüşümcü liderlik, yaklaşık kırk yıldır yönetim literatürünün etkili araştırma konularından biri olduğu söylenebilir. Burns (1978) liderliği değer temelli bir dönüşüm süreci olarak tanımlarken, Bass (1985) bu yaklaşımı örgütsel düzeye uyarlamış ve dönüşümcü liderlik kavramının teorik temellerini ortaya koymuştur (akt. Geijse vd., 2003). Burns ve Bass'ın oluşturdukları temeller doğrultusunda yapılan çalışmalar, dönüşümcü liderliğin yalnızca bireysel performans değil, aynı zamanda takım performansı üzerinde de olumlu etkiler oluşturduğunu göstermektedir (Wang vd., 2011). Literatürde bu liderlik tarzı; çalışan motivasyonunu artırıcı, takipçilerinin daha yenilikçi yönleriyle (Howell & Avolio, 1993; Gardner & Avolio, 1998; Bass & Steidlmeier, 1999; Çömez, 2007), örgütsel performansı (Morales vd., 2012; Birasnav, 2014) ve örgütsel bağlılığı (Avolio vd., 2004) güçlendirici etkileriyle öne çıkmaktadır.

Bununla birlikte, dönüşümcü liderliği çalışma konusu haline getiren ilişkili birçok konu bulunmaktadır. Özellikle etik yönelimi (Bass & Steidlmeier, 1999), inovasyon ve yaratıcılıkla ilişkisi (Anderson vd., 2014), öğrenme kültürü ve organizasyon yapısı üzerindeki etkileri (Purwanto vd., 2023) akademik tartışmaların odağındadır. Ayrıca, dönüşümcü liderliğin etik, otantik ve hizmetkâr liderlik gibi yeni liderlik yaklaşımlarıyla örtüşen ve ayrışan yönleri (Hoch vd., 2016) de araştırmacıların çalışma konuları arasındadır. Bu bağlamda, meta-analitik bulgular, dönüşümcü liderliğin yalnızca görev performansını değil; bağlamsal performans, örgütsel bağlılık ve yenilikçilik gibi daha geniş çıktıları da etkilediğini ortaya koymaktadır (Wang vd., 2011).

Alan yazındaki konu çeşitliliği, dönüşümcü liderliğin entelektüel yapısının bütüncül biçimde incelenmesini gerekli kılmaktadır. Bir yandan bu liderlik yaklaşımı performans ve bağlılık gibi çıktılar üzerinde güçlü bir etkiye sahipken, diğer yandan etik ve kültürel boyutlar gibi sınırları netleşmemiş tartışma alanlarını barındırmaktadır.

Bu gerekçelerle çalışmanın temel amacı, dönüşümcü liderlik literatürünün entelektüel temellerini nesnel verilerle ortaya koymaktır. Çalışmada, 1987–2025 döneminde dönüşümcü liderlik literatürünün nasıl evrimleştiği, hangi yazarların, dergilerin, kurumların ve ülkelerin bu alana yön verdiği, dönüşümcü liderliğin hangi kavramsal kümelerle (ör. performans, etik, yaratıcılık, güçlendirme) birlikte ele alındığı ve hangi araştırma boşluklarının bulunduğu sorularına cevap aranmıştır.

Çalışmada, dönüşümcü liderliğin entelektüel kökleri, kavramsal kümeleri ve diğer liderlik yaklaşımlarıyla (etik, otantik, hizmetkâr) kesişim/ayrışma noktaları açıklanmaya çalışılmıştır (Hoch vd., 2016; Bass & Steidlmeier, 1999; Anderson vd., 2014). Ayrıca kültürler arası çalışmaların da gösterdiği gibi (Den Hartog vd., 1999), dönüşümcü liderlik farklı ülkelerde olumlu algılanmakta; bu da çok uluslu örgütler için evrensel bir yönetim aracı niteliğini güçlendirmektedir. Bu doğrultuda araştırma soruları ve çıktıları aşağıdaki gibidir.

1987–2025 arasında dönüşümcü liderlik literatürü zaman içinde büyümesi ve yöneldiği konular nelerdir?

Alanı şekillendiren temel kaynaklar ve yazarlar hangileridir; ortak atıf (co-citation) kümeleri nasıl yapılandırılmıştır?

Hangi dergiler en üretken ve etkili konumdadır?

En üretken yazarlar kimlerdir, SCP–MCP (tek ülke/çok ülke) dinamikleri ve küresel işbirliği ağları nasıl yapılandırılmıştır?

Literatürde yetersiz temsil edilen temalar ve olgunlaşmamış ancak yükselen kavramlar hangileridir; gelecek çalışmalar için öncelikli konular nedir?

1. KURAMSAL ÇERÇEVE

Liderlik, örgütlerin değişim süreçlerinde varlıklarını devam ettirebilmeleri ve değişime ayak uydurabilmeleri için kritik bir unsurdur (Mansurova & Güney, 2018). Yönetim literatüründe dönüşümcü liderlik, çalışanların motivasyonunu, bağlılığını ve performansını artırmada en etkili liderlik yaklaşımlarından biri olarak öne çıkmaktadır (Caillier, 2020; Khan vd., 2020). Nitekim Wang, Oh, Courtright ve Colbert (2011), dönüşümcü liderliğin yalnızca görev performansını değil, aynı zamanda bağlamsal performansı (ör. örgütsel vatandaşlık davranışı, yenilikçi katkılar) da güçlü biçimde etkilediğini ortaya koymuştur.

Dönüşümcü liderlik kavramının kökeni James MacGregor Burns'ün 1978 yılında yayımladığı eserine dayanmaktadır. Burns, liderliği "işlemsel" (transactional) ve "dönüşümcü" (transformational) olmak üzere ikiye ayırmış; işlemsel liderliği karşılıklı çıkar değişimine dayalı, dönüşümcü liderliği ise takipçilerin değerlerini, inançlarını ve uzun vadeli amaçlarını dönüştüren bir süreç olarak tanımlamıştır (akt. Geijse vd., 2003). Bernard Bass (1985), Burns'ün bu ayrımını sistematik bir modele dönüştürerek dönüşümcü liderliği dört temel boyutta açıklamıştır: ilham verici motivasyon (inspirational motivation), idealleştirilmiş etki (idealized influence), entelektüel teşvik (intellectual stimulation) ve bireysel ilgi (individualized consideration).

Bu model, sonraki yıllarda çok sayıdaki çalışmaya konu olmuş ve liderlik araştırmalarının merkezinde yer almıştır. Meta-analitik bulgular, dönüşümcü liderliğin hem görev hem de bağlamsal performans üzerinde güçlü etkiler oluşturduğunu desteklemektedir (Wang vd., 2011). Erken dönem çalışmalarda da (örn. Avolio, 1999) dönüşümcü liderliğin çalışan performansı üzerindeki olumlu etkileri vurgulanmıştır. Bununla birlikte, Bass ve Steidlmeier (1999) dönüşümcü liderliğin etik boyutuna dikkat çekmiş, bu boyutun göz ardı edilmesi halinde "sahte dönüşümcü liderlik" (pseudo-transformational leadership) riski doğabileceğini belirtmiştir.

2000'li yıllarla birlikte dönüşümcü liderlik yalnızca performans (Brown & Treviño, 2006; Wang vd., 2011) ve bağlılık (Rafferty & Griffin, 2004) ile değil, aynı zamanda yaratıcılık ve inovasyon (Jung vd., 2003; Anderson vd., 2014) gibi çağdaş örgütsel çıktılarla da ilişkilendirilmiştir. Bu dönemde yapılan araştırmalar, dönüşümcü liderliğin çalışanların yeteneklerini geliştirici, yenilikçi davranışları teşvik edici ve örgüt kültürünü dönüştürücü bir işlev üstlendiğini göstermektedir. Benzer şekilde Berson, Shamair, Avolio ve Popper (2001), bu liderlik tarzının takipçiler üzerinde olumlu etkilerini ortaya koymuştur.

Bunun yanı sıra, otantik, etik ve hizmetkâr liderlik gibi pozitif liderlik yaklaşımlarıyla yapılan karşılaştırmalı çalışmalar, dönüşümcü liderliğin diğer liderlik türleriyle nerelerde örtüştüğünü ve hangi açılardan ayrıştığını tartışmıştır (Hoch vd., 2016). Böylece dönüşümcü liderliğin, günümüz yönetim literatürünün en önemli araştırma konularından biri haline geldiği söylenebilir.

Dönüşümcü liderlik, kurumların inovasyon ve değişim kapasitelerini artıran kritik bir mekanizma olarak değerlendirilmektedir. Jung, Chow ve Wu (2003), dönüşümcü liderlerin vizyon oluşturarak çalışanları entelektüel açıdan teşvik ettiklerini ve yenilikçi davranışları desteklediklerini göstermiştir. Benzer şekilde Anderson, Potočnik ve Zhou (2014), dönüşümcü liderlerin hem fikir üretimi (yaratıcılık) hem de fikirlerin uygulanması (inovasyon) aşamalarında merkezi bir rol üstlendiğini vurgulamaktadır. Bu sayede örgütler, değişime daha kolay uyum sağlamakta ve rekabet avantajlarını sürdürülebilir kılmaktadır.

Sonuç olarak, dönüşümcü liderlik kurumların inovasyon kapasitesini güçlendiren, değişim süreçlerini kolaylaştıran ve rekabet üstünlüğünü sürdürülebilir hale getiren bir liderlik tarzı olarak literatürde konumlanmaktadır. Hem kuramsal gelişimi hem de çağdaş örgütsel çıktılarla ilişkisi düşünüldüğünde, dönüşümcü liderlik yönetim araştırmalarında teorik olduğu kadar pratik açıdan da stratejik öneme sahip bir yaklaşım olarak değerlendirilmektedir.

2. YÖNTEM

Bu çalışma, dönüşümcü liderlik literatürünün entelektüel yapısını, tematik eğilimlerini ve küresel araştırma ağlarını ortaya koymak amacıyla analizler yapılmıştır. Çalışmada verilerin işlenmesi ve görselleştirilmesi için Bibliyometrix R-paketi (Biblioshiny arayüzü) kullanılmıştır. Araştırma kapsamında, Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanı kullanılmış; bu tercih, liderlik araştırmaları alanında yüksek atıf etkisine sahip ve güvenilir yayınları kapsamlı biçimde sunması nedeniyle yapılmıştır. Çalışmaya yalnızca makaleler, kitap bölümleri ve konferans bildirileri dâhil edilmiş, editöryal yazılar, kitap tanıtımları ve düzeltme notları kapsam dışı bırakılmıştır. Araştırma dönemi, dönüşümcü liderlik literatüründe kurucu kaynakların yayınlandığı yılları da kapsayacak şekilde 1987–2025 olarak belirlenmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgular, hem alanın tarihsel gelişimini hem de güncel araştırma yönelimlerini çok boyutlu olarak yansıttığı düşünülmektedir.

3. BULGULAR

Bu bölümde, dönüşümcü liderlik literatürüne ilişkin bibliyometrik analizlerden elde edilen bulgular bulunmaktadır. Öncelikle yayınların yıllara göre dağılımı, kaynakların üretkenliği, en çok atıf alan yazarlar ve ülkelerin katkı düzeyleri gibi betimsel göstergelere yer verilmiştir. Ardından, literatürün entelektüel yapısını ortaya koyan ortak atıf ağları, anahtar kelime eş-ortaklık haritaları ve tematik yönelimler değerlendirilmiştir. Son olarak, yazarlar arası işbirlikleri ve ülkeler düzeyinde oluşturulan bilimsel ağlar incelenerek alanın küresel gelişim yörüngeleri tartışılmıştır. Bu bulgular, dönüşümcü liderlik çalışmalarının hem tarihsel büyüme eğilimini hem de güncel araştırma odaklarını çok boyutlu biçimde ortaya koymaktadır.

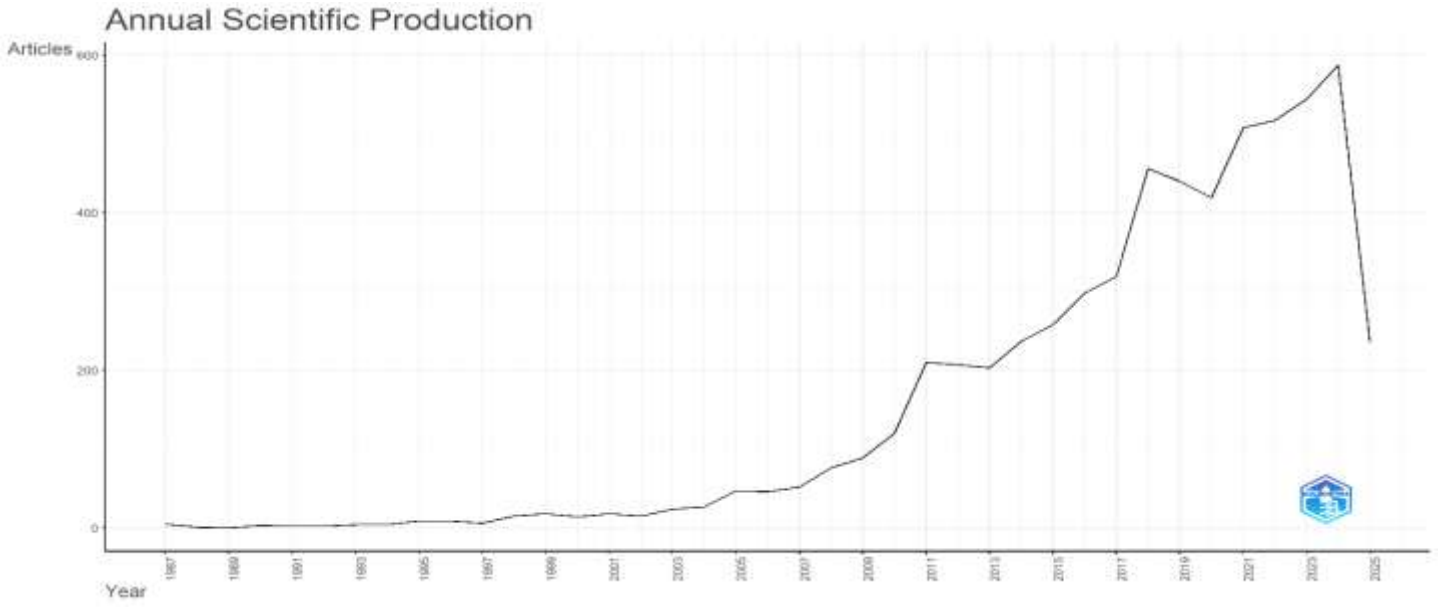
Tablo 1. Dönüşümcü liderlik literatürüne ilişkin temel bibliyometrik göstergeler (1987–2025)

VERİLER HAKKINDA ANA BİLGİLER	
Zaman aralığı	1987:2025
Kaynaklar (Dergiler, Kitaplar vb.)	658
Belgeler	6044
Yıllık Büyüme Oranı %	10,66
Belge Ortalama Yaşı	7,19
Belge başına ortalama atıf sayısı	47,74
Referanslar	193689
BELGE İÇERİĞİ	
Anahtar Kelimeler Plus (ID)	4566
Yazarın Anahtar Kelimeleri (DE)	9780
YAZARLAR	
Yazarlar	11681
Tek yazarlı belgelerin yazarları	618
YAZARLARIN İŞBİRLİĞİ	
Tek yazarlı belgeler	750
Belge Başına Ortak Yazar Sayısı	2,97
Uluslararası ortak yazarlık %	33,36
BELGE TÜRLERİ	
Makale	5489
makale; kitap bölümü	297
makale; erken erişim	194
makale; bildiri makalesi	55
makale; endişe ifadesi içeren yayın	4
makale; geri çekilen yayın	5

Bu çalışma kapsamında analiz edilen 6044 belge, 1987 ile 2025 yılları arasındaki yayınları kapsamaktadır. Literatürde yıllık ortalama büyüme oranı %10,66 olarak belirlenmiş olup, bu durum konunun akademik ilgisinin zamanla istikrarlı bir şekilde arttığını göstermektedir. İncelenen yayınlar 658 farklı kaynaktan (dergiler, kitaplar

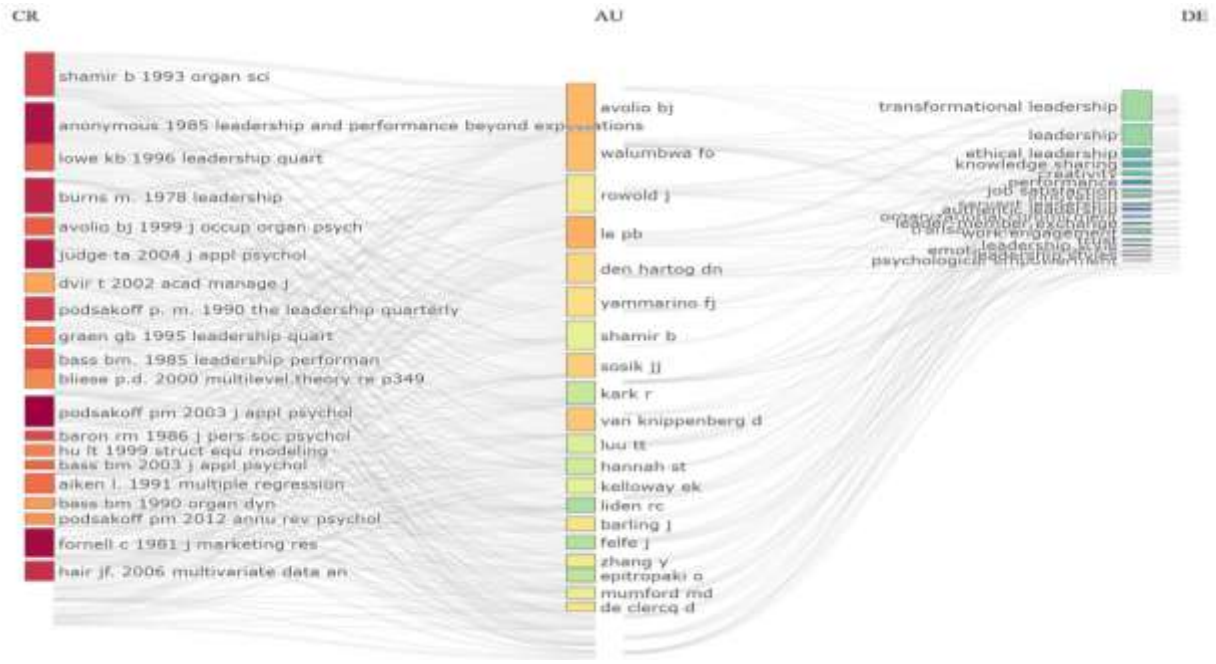
vb.) elde edilmiş ve belge başına ortalama atıf sayısı 47,74 olarak tespit edilmiştir. Bu yüksek atıf düzeyi, literatürün etki gücünün oldukça yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Belgelerde kullanılan toplam referans sayısı 193.689 olup, her bir çalışmanın ortalama 7,19 yıllık bir yaşa sahip olduğu görülmektedir. İçerik açısından incelendiğinde, yazarlar tarafından belirlenen 9780 anahtar kelimeye karşılık, sistem tarafından atanan 4566 "Keywords Plus" ifadesi bulunmaktadır; bu da literatürün kavramsal çeşitliliğini ve disiplinler arası kapsayıcılığını desteklemektedir.

Analiz edilen belgeler toplam 11.681 farklı yazar tarafından üretilmiştir. Bu yayınlardan 750'si tek yazarlı olup, belge başına ortalama yazar sayısı 2,97 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca, belgelerin %33,36'sında uluslararası ortak yazarlık bulunduğu görülmekte, bu da çalışmanın küresel araştırma ağı içerisinde güçlü bir yer edindiğini göstermektedir. Yayın türü açısından ise 5489'unun özgün araştırma makalesi olduğu, geri kalanların ise kitap bölümü, erken erişim yazıları, konferans bildirileri ve diğer türlerden oluştuğu belirlenmiştir. Geri çekilmiş (n=5) ya da uyarı yayımlanmış (n=4) yayın sayısının oldukça sınırlı olması, ilgili alandaki bilimsel üretimin etik açıdan büyük ölçüde güvenilir olduğunu da göstermektedir.

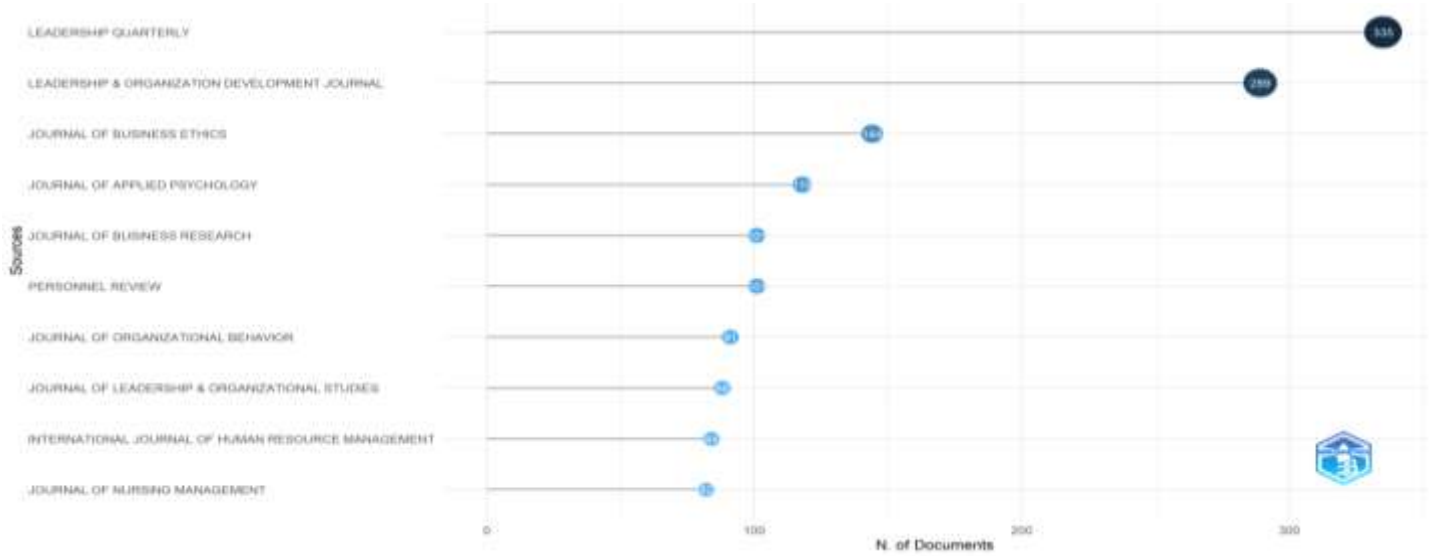

Şekil 1. Yıllara göre bilimsel yayın üretimi (1987–2025)

Şekil 1'de, 1987 ile 2025 yılları arasında incelenen literatürde yayımlanan makale sayısının yıllara göre dağılımını göstermektedir. Verilere göre, özellikle 2010 yılı sonrasında bilimsel üretimde kayda değer bir artış gözlenmiştir. 2017–2023 arası dönemde yayın sayılarında hızlı bir yükseliş yaşanırken, 2025 yılına ait keskin düşüş, veri kümesinde henüz tamamlanmamış yıl verilerinin etkisini yansıtmaktadır.

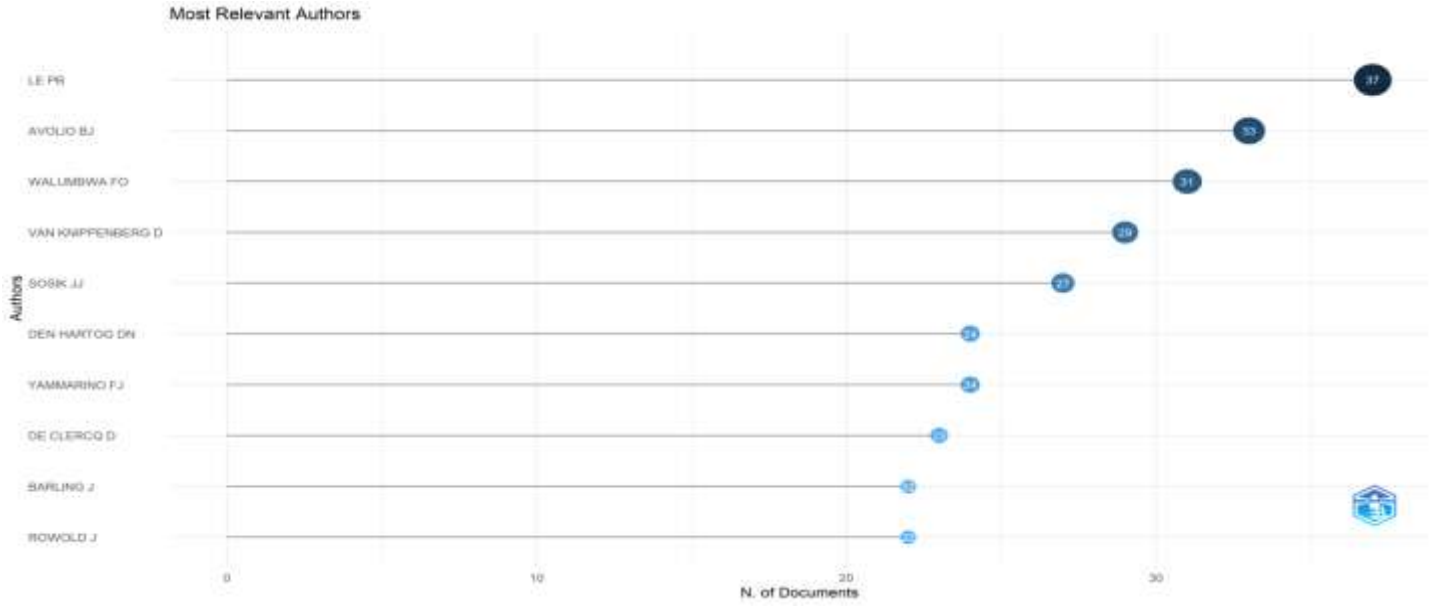

Şekil 2. Atıf yapılan kaynaklar (cr), yazarlar (au) ve anahtar kelimeler (de) arasındaki üçlü alan haritası (three-field plot)

Şekil 2'nin sol tarafında yer alan ve yüksek atıf alan çalışmalar, dönüşümcü liderlik alanındaki teorik temelleri oluşturmaktadır. Özellikle Burns (1978) ve Bass (1985), yoğun atıf almaktadır. Avolio et al. (1999), Judge et al. (2004) ve Podsakoff et al. (2003) Burns ve Bass'dan sonra en çok atıf alan yzarlardır. Şekil 2'nin sağ sütununda yer alan anahtar kelimeler, literatürde en sık kullanılan ve analiz edilen kavramsal yapıları temsil etmektedir. "Transformational leadership" en baskın tema olurken, onu "ethical leadership", "job satisfaction", "knowledge sharing", "psychological empowerment", "emotional intelligence", "organizational commitment" ve "performance" gibi kavramlar takip etmektedir.

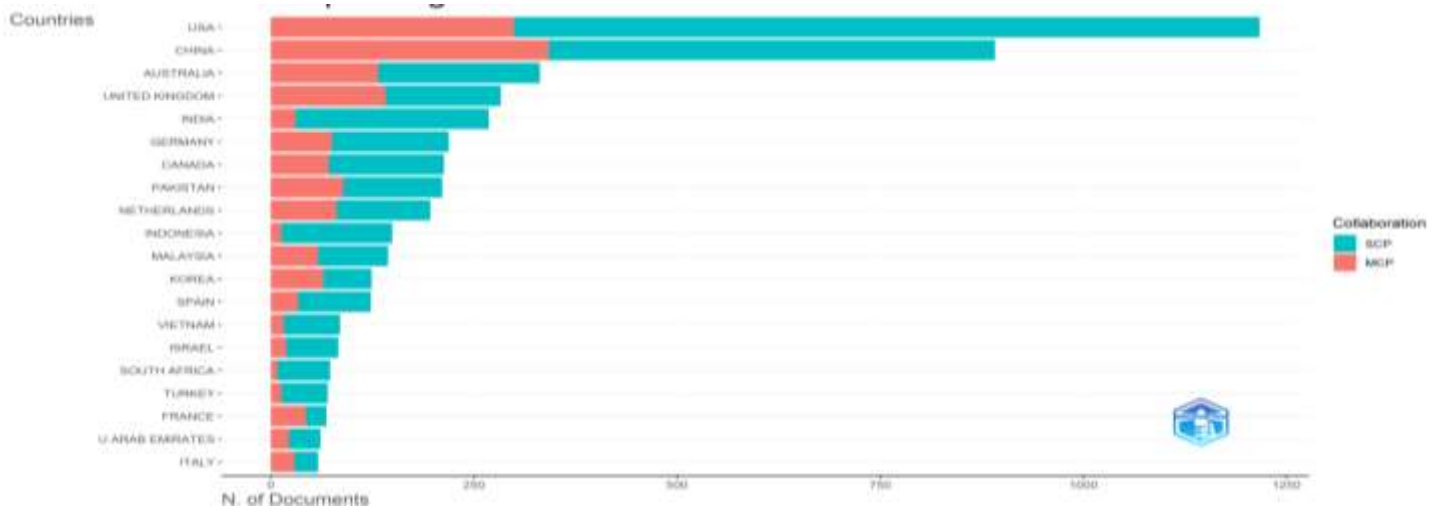

Şekil 3. En fazla yayın yapılan akademik kaynaklar (en ilgili dergiler)

Şekil 3'de, belgelerin yayın sayısına göre sıralanmış ilk 10 dergi yer almaktadır. Leadership Quarterly dergisi 335 belge ile açık ara en fazla yayın yapan dergi konumundadır. Onu sırasıyla Leadership & Organization Development Journal (n=289), Journal of Business Ethics (n=144) ve Journal of Applied Psychology (n=118) takip etmektedir. Diğer öne çıkan yayın kaynakları arasında Journal of Business Research, Personnel Review, Journal of Organizational Behavior ve Journal of Leadership & Organizational Studies gibi, örgütsel davranış, liderlik ve insan kaynakları yönetimi temalı dergiler yer almaktadır.

Şekil 4. Literatüre en fazla katkı sağlayan yazarlar (en üretken akademisyenler)

Şekil 4'de yazarlar, yayımladıkları toplam belge sayısına göre sıralanmıştır. İlk sırada yer alan Le PB, toplam 37 belge ile literatüre en fazla katkı sağlayan yazar olmuştur. Onu Avolio BJ (33 belge) ve Walumbwa FO (31 belge) takip etmektedir. Listede yer alan diğer önemli isimler arasında Van Knippenberg D (29 belge), Sosik JJ (27 belge), Den Hartog DN (24 belge) ,Yammarino FJ (24 belge), De Clercq D (23 belge), Barling J (22 belge) ve Rowold J (22 belge) bulunmaktadır.

Şekil 5. Yayınlara en fazla katkı sağlayan ülkeler ve uluslararası iş birliği dağılımı

Şekil 5, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) toplam yayın hacmi bakımından açık ara lider konumdadır ve bu ülkenin araştırmacıları, hem yerel (SCP) hem de uluslararası ortak yazarlı (MCP) çalışmalarda yüksek düzeyde etkindir. ABD'yi sırasıyla Çin, Avustralya, Birleşik Krallık ve Hindistan takip etmektedir. Çin yüksek yayın hacmine sahip olmasına rağmen, MCP oranı düşük kalmakta, bu da araştırmaların daha çok yerel işbirliklerine dayandığını göstermektedir. Buna karşılık, Avustralya, Kanada, Almanya ve Hollanda gibi ülkeler yüksek düzeyde uluslararası ortak yayın üretmektedir. Şekil 5'de Türkiye, İsrail, Güney Afrika, Malezya, Vietnam, Birleşik Arap Emirlikleri ve İtalya gibi farklı kıtalardan temsilciler de bulunmaktadır.

Şekil 6. Ülkelere göre bilimsel yayın üretimi (country scientific production map)

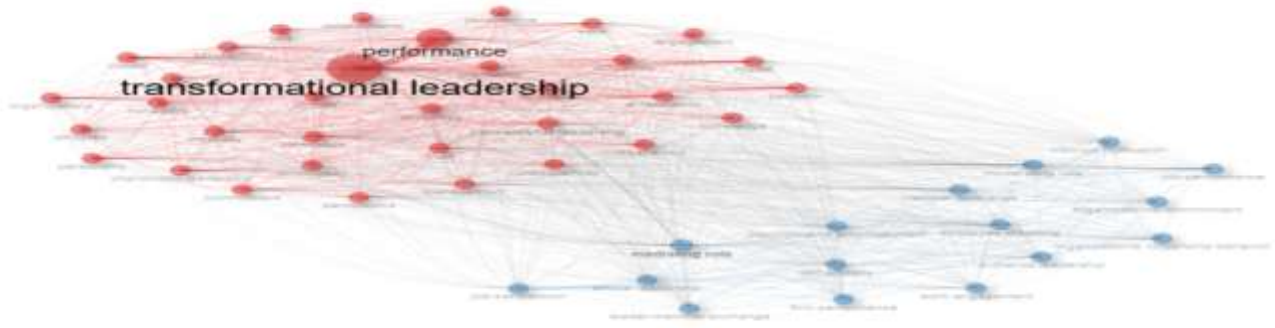
Şekil 6, dönüşümcü liderlik ve ilişkili temalarda yayımlanmış akademik yayınların ülkesel dağılımını görselleştirmektedir. Haritada daha koyu mavi tonları, ilgili ülkelerin daha yüksek sayıda yayına sahip olduğunu göstermektedir. Görselde Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Çin, literatürdeki yayın hacmi bakımından en yüksek katkı sağlayan ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Haritada koyu ve orta maviyle gösterilen diğer ülkeler arasında Birleşik Krallık, Avustralya, Kanada, Almanya, Hindistan, Hollanda ve Güney Kore gibi ülkeler yer almaktadır. Afrika, Orta Doğu ve bazı Latin Amerika ülkeleri gibi coğrafi bölgelerde ise yayın yoğunluğu düşük seviyededir veya hiç görünmemektedir.

Şekil 7. Literatürde en sık kullanılan anahtar kelimelerin dağılımı (treemap görselleştirmesi)

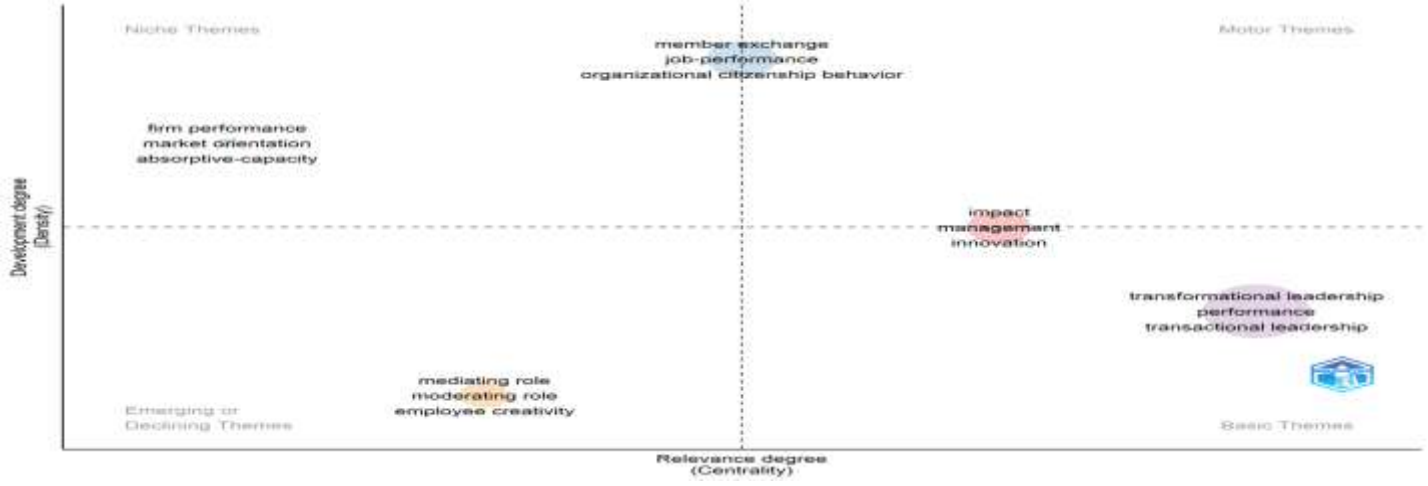
Şekil 7'da sunulan her bir dikdörtgen, bir anahtar kelimeyi temsil etmekte olup, boyutu o kelimenin tekrar edilme sayısını ifade etmektedir. Renkler kümelenmiş tematik alanlara karşılık gelmekte ve içeriksel benzerlikleri vurgulamaktadır. Şekil 7'de en baskın kavram, "transformational leadership" olup 4104 kez

kullanılmış ve tüm literatürün %17'sini temsil etmektedir. İkinci sırada yer alan "performance" (n=2257, %9) ifadesi yer almaktadır. Diğer dikkat çeken kavramlar arasında "mediating role" (n=1106) ve "moderating role" (n=719), "transactional leadership" (n=1028) ve "charismatic leadership" (n=552) gibi kavramlar yeralmaktadır.

Şekil 8. Anahtar kelime eş-ortaklık ağı (keyword co-occurrence network map)

Şekil 8, dönüşümcü liderlik literatüründe kullanılan anahtar kelimeler arasındaki eşzamanlı kullanım ilişkilerini görselleştirmektedir. Kırmızı küme, literatürün merkezini oluşturan dönüşümcü liderlik kavramı etrafında şekillenmiştir. Bu grup içinde öne çıkan diğer kavramlar arasında; performance, behavior, management, creativity, transactional leadership, antecedents, impact, personality ve commitment yer almaktadır. Mavi kümede ise mediating role, job satisfaction, organizational commitment, psychological empowerment, intrinsic motivation, ethical leadership, employee creativity, organizational citizenship behavior gibi temalar yer almaktadır.

Şekil 9. Tematik harita: kavramsal yoğunluk ve merkezilik düzeylerine göre literatür kümeleri

Şekil 9'de yer alan kavramlar, alanın yapısal özelliklerini ve kavramsal olgunluk düzeylerini ortaya koymaktadır. Grafik üzerinde sağ alt çeyrekte yer alan "transformational leadership", "performance" ve "transactional leadership" temaları, yüksek merkeziyete sahip olmalarına karşın gelişim düzeyleri nispeten düşük olan temel temalar (basic themes) kategorisinde sınıflanmıştır. Şekil9'un sol alt kısmında konumlanan "mediating role", "moderating role" ve "employee creativity" gibi temalar, düşük merkeziyet veya literatürde önemini yitirmekte olan temalar (emerging or declining themes) olarak değerlendirilmektedir. Sol üst çeyrekte

bulunan "firm performance", "market orientation" ve "absorptive capacity" gibi temalar, yüksek gelişim düzeylerine sahip olmalarına rağmen düşük merkeziyet değerleri ile niş temalar (niche themes) kategorisinde yer almaktadır. Sağ üst kısıma yakın bir konumda bulunan "member exchange", "job-performance" ve "organizational citizenship behavior" kavramları ise yüksek gelişim düzeyleriyle tematik eksenler olarak değerlendirilmektedir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışma, dönüşümcü liderlik literatürünün 1987–2025 dönemi arasındaki gelişimini kapsamlı bir bibliyometrik analiz aracılığıyla incelemiştir. Bulgulardan elde edilen sonuçlar, dönüşümcü liderlik literatürü güçlü bir epistemolojik süreklilik, disiplinler arası genişlik ve küresel ölçekte artan üretkenlik sergilemektedir. Ayrıca bulgular, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki yayın hacminin sınırlı olduğunu ve bazı tematik alanların (örn. moderating role, employee creativity) hâlen gelişimekte olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda, gelecekte yapılacak çalışmaların hem küresel işbirliklerini artırmaya hem de yeni kavramsal eksenler geliştirmeye odaklanması önerilmektedir. Böylece dönüşümcü liderlik, yalnızca kuramsal bir yaklaşım olarak değil, aynı zamanda etik, yenilikçi ve sürdürülebilir yönetim pratiklerine yön veren dinamik bir paradigma olarak daha da güçlenecektir.

KAYNAKLAR

Anderson, N., Potočnik, K., & Zhou, J. (2014). Innovation and creativity in organizations: A state-of-the-science review, prospective commentary, and guiding framework. Journal of Management, 40(5), 1297–1333. https://doi.org/10.1177/0149206314527128

Avolio, B. J. (1999). Full leadership development : Building the vital forces in organizations.Thousand Oaks. CA : Sage.

Avolio, B. J., Zhu, W., Koh, W., & Bhatia, P. (2004). Transformational leadership and organizational commitment: Mediating role of psychological empowerment and moderating role of structural distance. Journal of Organizational Behavior, 25(8), 951–968. https://doi.org/10.1002/job.283

Bass, B. M., & Steidlmeier, P. (1999). Ethics, character, and authentic transformational leadership behavior. Leadership Quarterly, 10(2), 181–217. https://doi.org/10.1016/S1048-9843(99)00016-8

Berson, Y., Shamair, B., Avolio, B. J. & Popper, M. (2001). The Relationship between vision strength leadership style and context The leadership Quarterly, 12, 53-73.

Birasnav, M., (2014). Knowledge management and organizational performance in the service ındustry: the role of transformational leadership beyond the effects of transactional leadership, Journal of Business Research, 67(8), ss.1622-1629.

Brown, M. E., & Treviño, L. K. (2006). Ethical leadership: A review and future directions. Leadership Quarterly, 17(6), 595–616. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2006.10.004

Caillier, J. G. (2020). The impact of transformational leadership on work performance: A meta-analysis. Future Business Journal, 6(1), 1–16. https://doi.org/10.1186/s43093-020-00043-8

Çömez, P., (2007). Değişim yönetiminde dönüştürücü liderlik davranışlarının firma performansına etkileri üzerine bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Den Hartog, D. N., House, R. J., Hanges, P. J., Ruiz-Quintanilla, S. A., & Dorfman, P. W. (1999). Culture specific and cross-culturally generalizable implicit leadership theories: Are attributes of

charismatic/transformational leadership universally endorsed? The Leadership Quarterly, 10(2), 219–256. https://doi.org/10.1016/S1048-9843(99)00018-1

Geijse, F., Sleegers, P., Leithwood, K. ve Jantzi, D. (2003). Transformational leadership effects on teachers' commitment and effort toward school reform, Journal of Educational Administration, Vol. 41(3), 228-256.

Hoch, J. E., Bommer, W. H., Dulebohn, J. H., & Wu, D. (2016). Do ethical, authentic, and servant leadership explain variance above and beyond transformational leadership? A meta-analysis. Journal of Management, 44(2), 501–529. https://doi.org/10.1177/0149206316665461

Howell, J. M., & Avolio, B. J. (1993). Transformational leadership, transactional leadership, locus of control and support for innovation : key predictors of consolidated-business-unit performance. Journal of Applied Psychology, 78, 891-902.

Jung, D. I., Chow, C., & Wu, A. (2003). The role of transformational leadership in enhancing organizational innovation: Hypotheses and some preliminary findings. Leadership Quarterly, 14(4–5), 525–544. https://doi.org/10.1016/S1048-9843(03)00050-X

Khan, H., Rehmat, M., Butt, T. H., Farooqi, S., & Asim, J. (2020). Impact of transformational leadership on work performance, burnout and social loafing: A mediation model. Future Business Journal, 6(1), 40. https://doi.org/10.1186/s43093-020-00043-8

Mansurova, S., Güney, S., (2018). İşletmelerde dönüşümcü liderlik davranışlarının örgüt kültürüne etkisi ve bir uygulama, ABMYO Dergisi, 13(52), ss. 33-54.

Morales, V.J.G., Barrıonuevo, M.J. Ve Gutıerrez, L., (2012). Transformational leadership ınfluence on organizational performance through organizational learning and ınnovation, Journal of Business Research, 65, ss.1040-1050.

Purwanto, A., Fahmi, K., & Sulaiman, A. (2023). Linking of transformational leadership, learning culture, organizational structure and school innovation capacity: CB SEM AMOS analysis. Journal of Information Systems and Management, 2(3), 1–8. https://doi.org/10.5281/zenodo.7706307

Rafferty, A. E., & Griffin, M. A. (2004). Dimensions of transformational leadership: Conceptual and empirical extensions. Leadership Quarterly, 15(3), 329–354. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2004.02.009

Wang, G., Oh, I. S., Courtright, S. H., & Colbert, A. E. (2011). Transformational leadership and performance across criteria and levels: A meta-analytic review of 25 years of research. Group & Organization Management, 36(2), 223–270. https://doi.org/10.1177/1059601111401017

HEMŞİRELİKTE DÖNÜŞÜMCÜ LİDERLİK KÜRESEL LİTERATÜRÜN BİLİMSEL HARİTASI: BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Doç. Dr. Aysun ÜNAL[1]/ Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ[2]

1Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı,
aysununal@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-5184-0008

2 Akdeniz Üniversitesi, Kumluca Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü,
mcelepli@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-2122-405X

Özet

Çeşitli hemşirelik liderlik stilleri, hemşirelik mesleği, profesyoneller ve hasta sonuçları üzerinde doğrudan veya dolaylı bir etkiye sahiptir. Sağlık hizmetlerinde en etkili liderlik tarzının dönüşümcü (DL) liderlik, olduğu bilimsel olarak kanıtlanmış olup, bu liderlik tarzı ilişki kurmaya odaklanırken takipçileri yetkilendirip değerleri ve vizyonu vurgulamaktadır. Hemşirelik hizmetlerinde de hayati öneme sahip olduğu düşünülen transformasyonel liderliğin, küresel gelişimini değerlendirmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Konu ile ilgili literatürü haritalamak için 1970-2025 Eylül tarihleri arasında yapılan 877 yayının bibliyometrik analizi yapılmıştır. Çalışmada yayın çıktısı ve büyüme eğilimleri, yazarlar ve iş birlikleri, güncel eğilimler, küresel dağılım ve iş birlikleri ile Bradford ve Lotka yasaları değerlendirilmiştir. DL üzerine yapılan çalışmaların 2008 yılından itibaren artmaya başladığı ve en çok "Journal of Nursing Management" dergisinde yayınlanmıştır. Konunun ortaya çıktığı ilk yıllarda "hemşirelre yönelik DL programları", "hemşireleri güçlendirme ve desteleme" ve "işte tuma" gibi kavramlar ön plandaydı. Ancak son yıllarda "iş doyumu", "hasta sonuçları", "yaratıcılık", "model geliştirme", "liderlik becerileri", "psikolojik güvenlik" ve "öncülleri ve aracı rolleri" gibi yeni kavramlar ortaya çıkmıştır. Lotka Yasası'na göre sahada araştırmacı verimliliğinin yetersiz olduğu, benzer şekilde Bradford Yasası'na göre konuyla ilgili dergi verimliliğinin yeterli olmadığı bulunmuştur. En çok yayın yapan beş ülke Amerika Birleşik Devletleri (n= 227), Çin (n=75), Kanada (n=49), Avustralya (n=42), İngiltere (n=41) dir. DL üzerine hemşirelik araştırmaların artması ve yeni yöntem arayışları, hasta ve hemşirelerin gerek yaşam kalitesi gerekse iş verimliliğini iyileştirmeye yardımcı olacak yeni yaklaşımlar bulmak için umut verici beklentiler sunmaktadır. Konuyla ilgili ilgili araştırmacı verimliliğinin artırılmasına ihtiyaç vardır. Ek olarak, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde DL ilgili araştırma ve destek sistemlerinin artırılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim, hemşirelik, dönüşümcü liderlik, bibliyometrik analiz

TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP IN NURSING: A SCIENTIFIC MAP OF GLOBAL LITERATURE: A BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Associate Professor, Aysun ÜNAL[1]/ Dr. Miray CELEPLİ SÜTBAŞ[2]

1Akdeniz University Kumluca Faculty of Health Sciences, Nursing Management Department, aysununal@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0001-5184-0008

2Akdeniz University, Kumluca Vocational School, Department of Management and Organisation, mcelepli@akdeniz.edu.tr, https://orcid.org/0000-0002-2122-405X

Abstract

Various nursing leadership styles have a direct or indirect impact on the nursing profession, individual professionals, and patient outcomes. Transformational leadership (TL) has been scientifically proven to be the most effective leadership style in healthcare. This leadership style focuses on building relationships, empowering followers, and emphasizing values and vision. This study was conducted to assess the global development of transformational leadership, which is considered vital in nursing. A bibliometric analysis of 877 publications published between September 1970 and 2025 was conducted to map the relevant literature. The study evaluated publication output and growth trends, authors and collaborations, current trends, global distribution and collaborations, and Bradford and Lotka's laws. Studies on TL began to increase in 2008, with most publications appearing in the Journal of Nursing Management. In the early years of its emergence, concepts such as "TL programs for nurses," "nurse empowerment and support," and "work retention" were prominent. However, in recent years, new concepts such as "job satisfaction," "patient outcomes," "creativity," "model development," "leadership skills," "psychological safety," and "antecedents and mediating roles" have emerged. According to Lotka's Law, researcher productivity in the field is insufficient, and similarly, according to Bradford's Law, journal productivity on the subject is insufficient. The five countries with the most publications are the United States (n=227), China (n=75), Canada (n=49), Australia (n=42), and the United Kingdom (n=41). The increase in nursing research on TL and the search for new methods offers promising prospects for finding new approaches that will help improve both the quality of life and work efficiency of patients and nurses. There is a need to increase researcher productivity in the field. Additionally, there is a need to increase TL-related research and support systems in underdeveloped and developing countries.

Keywords: Management, nursing, transformationalleadership, bibliometric analysis

GİRİŞ

Giderek daha zorlu hale gelen sağlık hizmeti ortamıyla birlikte hasta güvenliği sorunları daha da karmaşık hale gelmektedir. Bu durum, hemşirelik liderlerini etkili liderliği benimsemeye ve liderlikte uzmanlaşmaya teşvik etmektedir. Sağlık sektöründe liderlik, hemşirelik personeline hasta bakımını iyileştirmek için kanıta dayalı bilimsel uygulama ve becerileri benimseme konusunda ilham vermek ve rehberlik etmek için gereklidir. Liderlik, ortak bir hedefe ulaşmak için bir grup bireyin faaliyetlerini koordine etmek ve yönlendirmek için uygulanan çeşitli davranış tekniklerini içerir (Al-Rjoub vd, 2024). Liderler, davranışsal boyutlarla karakterize edilen çeşitli liderlik stilleri sergileyebilirler. Görev odaklı liderlik, işleri koordine etmeye ve takipçilere atamaya odaklanır. Değişim odaklı liderlik, ekip düzeyinde değişimin tanımlanmasını, öngörülmesini ve yönetilmesini hedefler. İlişki odaklı liderlik ise ekip geliştirme ve desteğinden oluşur (Sellgren, Ekvall, & Tomson, 2008). Son yıllarda, dönüşümsel ve işlemsel liderlik olmak üzere iki ilişkisel stil, hemşirelik literatüründe araştırılmış ve genel sağlık araştırmalarında yüksek profile ulaşmıştır (Ystaas vd, 2023). Dönüşümsel liderlik dört temel bileşenden oluşur. İlk olarak, "idealize edilmiş etki", liderin takipçilerine karşı güçlü bir rol model olarak davranmasını, kuruluşun vizyonunu benimsetirken bir çalışma etiği ve güçlü değerler sergilemesini ve böylece personelin güvenini ve inancını kazanmasını içerir (Bass, 1995). İkinci bileşen türü "ilham verici motivasyon" olarak adlandırılır. Gelecek için etkileyici ve ilham verici bir vizyon oluşturmayı ve bunu yoğun etkileşimler, canlı imgeler ve semboller aracılığıyla takipçilere iletmeyi içerir. Bu, takipçileri ortak vizyona ulaşmak için çabalamaya teşvik eder ve böylece daha derin bir bağlılık ve daha yüksek performans yaratır (Wong, Cummings, & Ducharme. 2013). Üçüncü bileşen türü "entelektüel uyarım" olarak adlandırılır. Entelektüel uyarım, takipçileri alışılmışın dışında düşünmeye ve günlük sorunlara farklı yaklaşımlar geliştirmeye teşvik ederek, bu sorunlara yenilikçi çözümler geliştirmelerini sağlar (Bass, 1995). Son bileşen ise "bireyselleştirilmiş ilgi"dir. Koçluk, takipçilerin hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olma ve destekleyici bir ortam sağlama gibi davranışlar buna dahildir. Liderler, dikkatle dinleyerek bu ihtiyaçların karşılanmasına yardımcı olabilirler (Bass vd, 2003). İkinci liderlik tarzı olan işlemsel liderlik, lider ve takipçi arasındaki değişim ilişkisini vurgular; her ikisi de kendi ihtiyaçlarını karşılamaya teşvik edilir. İşlemsel liderliğin iki bileşeni vardır: 1) Koşullu ödül, rolleri ve görevleri netleştirmeyi ve takipçilere yükümlülüklerini yerine getirmelerine bağlı maddi veya psikolojik ödüller sağlamayı ifade eder. 2) İstisnalarla aktif yönetim, bir liderin takipçilerinin çalışmalarını aktif olarak izlemesini ve böylece hata durumunda düzeltici önlemlerin alınmasını ifade eder (Bass, & Avolio, 1994). Bu durum hemşirelik uygulamalarında hayati önem taşıyan tıbbi hataların önlenmesi, gerekli düzeltici önleyici faaliyetlerin planlanması ve hasta güvenliği açısından oldukça önemlidir.

Hasta güvenliği, sağlık hizmetlerinde önceliklendirilmesi gereken önemli bir kavramdır. Hemşireler, çoğu sağlık hizmeti ortamında birincil bakım verenler olarak, hasta güvenliğinin sağlanmasında önemli bir rol oynarlar. Ön saflardaki hemşireler, hasta güvenliğini sağlama ve güvenli uygulamalar yoluyla riskleri ve hataları azaltma konusunda önemli bir sorumluluk üstlenirler (Pearson, 2020). Hemşirelerin güvenlik uygulamaları, özellikle ilaç verme, hasta devir teslimi, hasta düşmeleri ve plansız ekstübasyonların önlenmesi vb. hasta güvenliğinin sağlanması için hayati önem taşır (Hamdan et al., 2024). Uluslararası sağlık kuruluşlarında yapılan çok sayıda çalışma, dönüşümsel liderlik ile güvenlik uygulamaları arasında pozitif bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Örneğin, Wong ve Cummings (2007) tarafından Kanada sağlık kuruluşlarında yürütülen bir çalışma, dönüşümsel liderlik davranışlarının güvenlik ortamı ve hasta güvenliği uygulamalarıyla önemli ölçüde ilişkili olduğunu ortaya koymuştur. Benzer şekilde, Aveling ve arkadaşları (2013), Birleşik Krallık'ta yaptıkları araştırmada dönüşümsel liderliğin çalışanların güvenlik uygulamalarına katılımını olumlu yönde etkilediğini bulmuşlardır.

Hasta güvenliğini sağlamada hemşirelerin önemine rağmen hemşireler, esas olarak aşırı iş yükü ve kurumsal destek ve liderlik eksikliğinden etkilenen çalışma ortamından kaynaklanan bir tükenmişlik durumuyla karşı karşıyadır ve bu durum ciddi güvenlik sorunlarıyla sonuçlanabilmektedir (Alves, Oliveira, & Paro, 2019).

Maben ve arkadaşları (2022), hemşirelerin küresel olarak diğer meslek gruplarını geride bırakarak ruh sağlığı sorunları konusunda daha yüksek bir savunmasızlıkla karşı karşıya olduğunu, COVID-19 pandemisinin ise çalışma ortamlarındaki mevcut zorlukları daha da kötüleştirerek zaten zorlu olan koşulları daha da yoğunlaştırdığını bildirmiştir. Hemşirelik mesleğinde duygusal emek, onları tükenmişlik, ahlaki sıkıntı ve şefkat yorgunluğu yaşamaya karşı kayda değer bir duyarlılığa maruz bırakmaktadır. Pandeminin başlangıcından önce, uluslararası hemşire kadrosu, uzun görev süreleri, rotasyon programları, yetersiz personel ve periyodik olarak zorlu durumları kapsayan önemli engeller mevcuttu (Kim vd, 2022; Fahmy, Saber, & Gabra, 2022). Ampirik çalışmalar, dönüşümsel liderlik ile çalışan tükenmişliği arasındaki negatif ilişkiyi desteklemiştir (Bass vd., 2016; Bosak vd., 2021). Bununla birlikte dönüşümcü liderlik, hemşirelerin motivasyonunu ve işe bağlılığını etkileyen temel faktörlerden biri olarak ortaya çıkan temel liderlik tarzlarından biridir (Abu-Qutaish vd., 2025). Bu bilgiler projeksiyonunda hemşirelikte etkili liderlik, mesleki ilerlemeyi ve memnuniyeti teşvik eden, hemşirelerin üretkenliğini ve performansını artıran ve hastaların sağlık ihtiyaçlarını karşılayacak yüksek kaliteli hemşirelik bakımının sunulmasını sağlayan olumlu bir çalışma ortamı yaratmak için çok önemli olduğu anlaşılmaktadır. Artan önemi ile literatürde DL üzerine hemşirelik araştırmalarının küresel durumunun ve kavramsal çerçevelerinin değerlendirilmesi gelecekteki araştırmalara yol göstermesi amacıyla bu bibliometrik analiz yapılmıştır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmanın verileri Eylül 2025 tarihinde Web of Science'tan elde edildi. Aramalar “transformational leadership "or “transformational leader” and “nursing” or “nurses” terimleri kullanılarak yapıldı. Arama terimleri tırnak işareti içine alındı. Arama için zaman çerçevesi 1970 ile Eylül2025 arasında belirlendi. Bu arama terimleri kullanılarak toplam 877 yayın alındı. Tüm bibliyografik veriler "Düz metin dosyasına kaydet" seçeneği seçilerek WOS veri tabanından dışa aktarıldı. Dosya, daha sonra kullanılmak üzere "Savedrecs.txt" olarak kaydedilen dosya biçiminde tam kayıtları ve referansları içeriyordu. Arama sonuçları 500 kaydı aştığı için makaleler 500'erli gruplar halinde indirildi ve ardından tek bir dosyada birleştirildi. Analizler, Bibliometrix R paketi (Sürüm: 2023.03.1+446 | Yayınlanma Tarihi: 2024-04-28) kullanılarak gerçekleştirildi. Biblioshiny uygulaması, R Studio'da biblioshiny() komutu girilerek başlatıldı. Biblioshiny'de, yayın çıktısı ve büyüme eğilimleri, Bradford ve Lotka yasaları, yazarlar ve iş birliği, yayın dergileri, terimler, güncel eğilimler, küresel dağıtım ve iş birliği analizleri dahil olmak üzere veriler üzerinde analizler gerçekleştirildi.

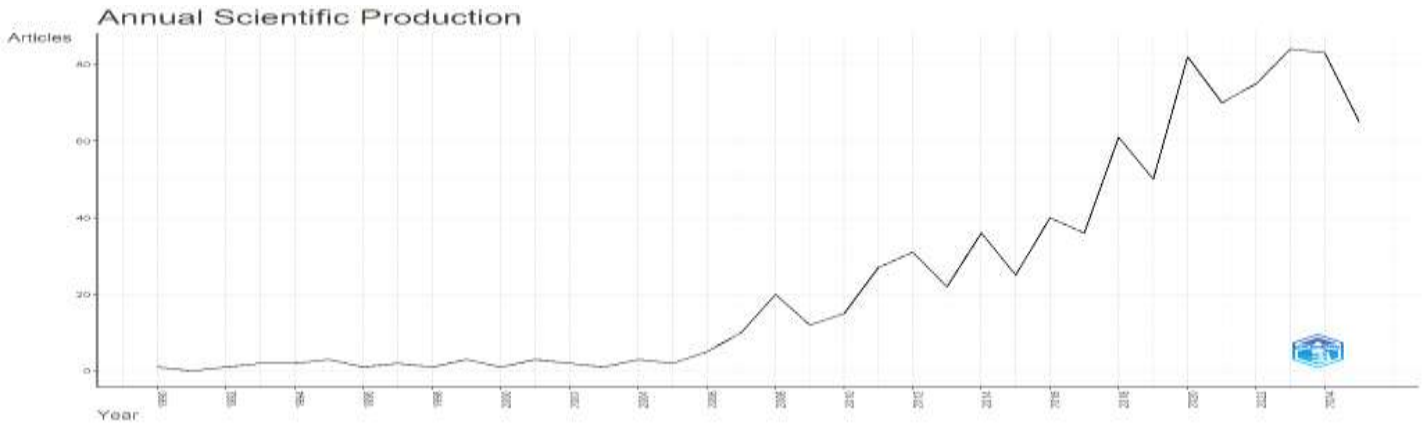
3. BULGULAR

3.1. Ana Bilgiler, Yayın ve Yazar Üretkenlik Trendi

Tablo 1. Analiz yapılan yayınlar hakkında temel bilgiler (n=877)

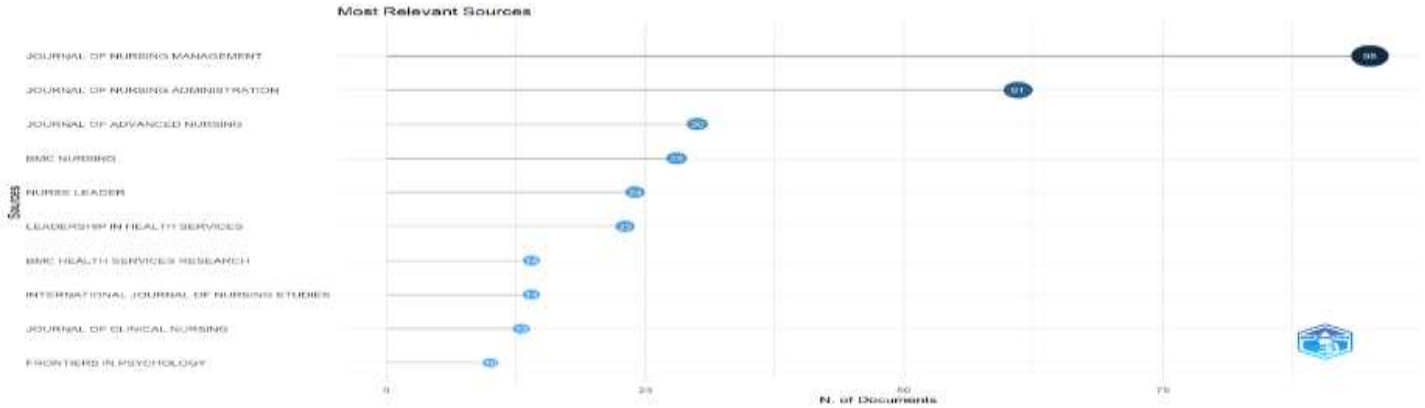
Zaman Aralığı	**1990:2025**
Yıllık büyüme oranı %	12.67
Yayın ortalama yaşı	6.85
Yayın başına ortalama atıf sayısı	22.74
Yazar anahtar kelime sayısı	1679
Atıf yapan yayınların anahtar kelime sayısı (anahtar kelime artı)	1021

Araştırma kapsamına alınan yayınların temeli bilgileri Tablo 1 ‘de sunulmuştur. Analizler sonucunda hemşirelikte DL üzerine yapılan ilk yayının yapıldığı tarihten 1990 yılında olduğu bulunmuştur. Günümüze kadar yıllık büyüme oranı %12.67, yayın ortalama yaşı 6.85’tir. Yazar anahtar kelime sayısı 1679 adet olmakla birlikte bu yazarlara atıf yapan yazarların anahtar kelime sayısı (anahtar kelime artı) 1021’dir.

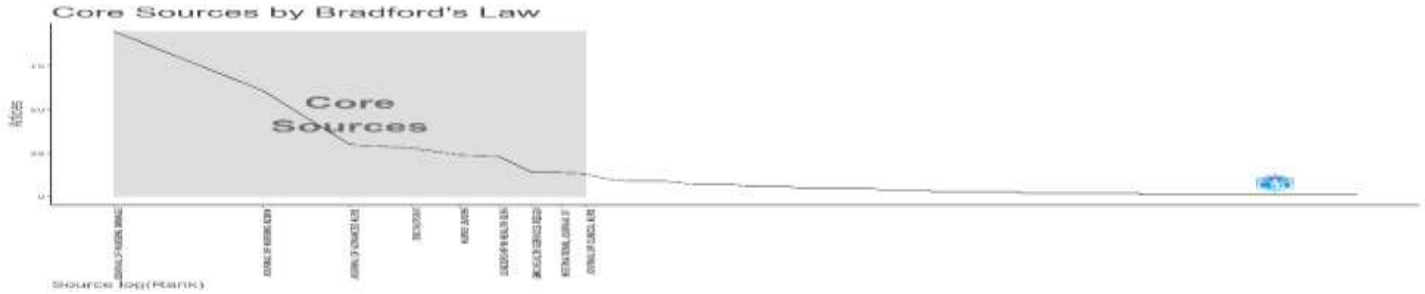

Şekil 1. Yıllık yayın üretimi

Araştırmaların yıllık yayın büyüme eğrisi grafik 1' de verilmiştir. Konu ile ilgili yayınların 2008 (n=20) yılından itibaren arttığı en çok 2023 yılında (n=84) yayın yapıldığı belirlenmiştir.

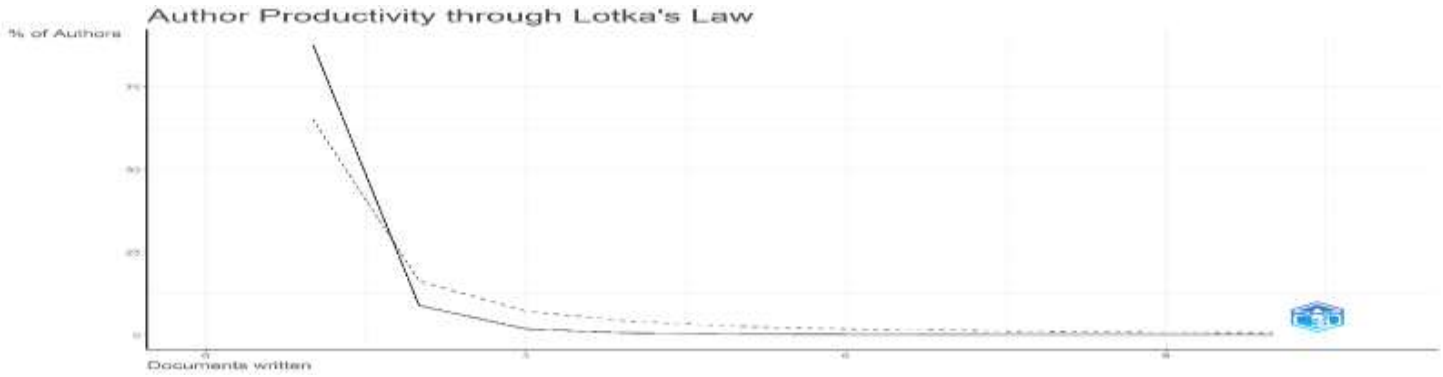

Şekil1a. En ilgili dergiler

Konu ile ilgili en çok yayın yapan derginin Journal of Nursing Management (n=95) olduğu bulunmuştur. Diğer dergiler ise Journal of Nursing Administration(n=61), Journal of Advanced Nursing(n=30), BMC Nursing (n=28) olarak belirlenmiştir.

Şekil 1b. Bradford yasası (dergi üretkenliği)

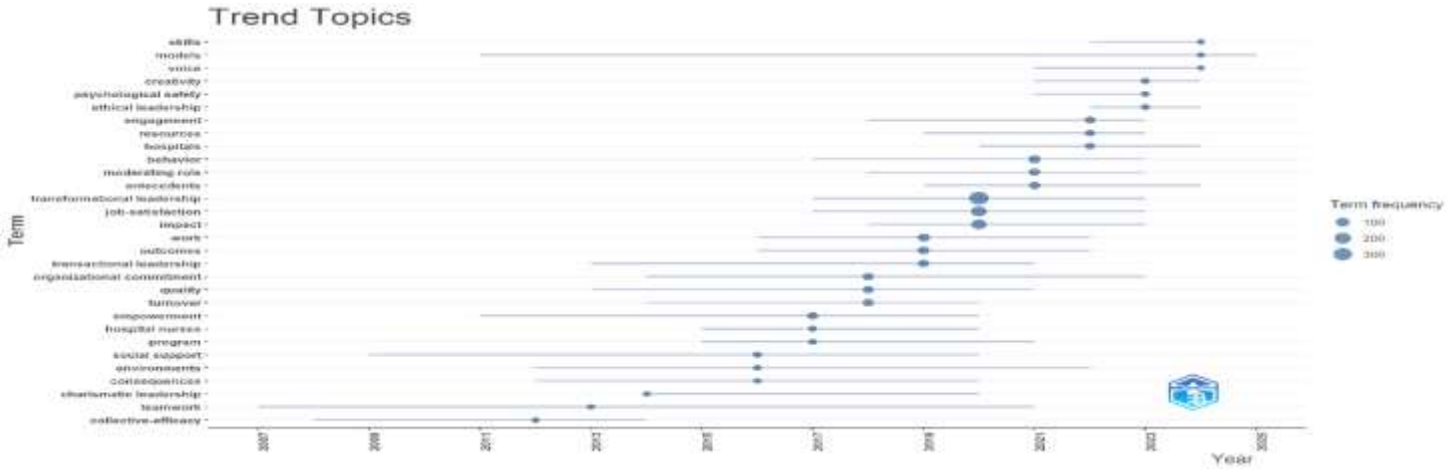
Şekil 1b'de Bradford Yasası'na göre en üretken olarak belirlenen diğer temel dergiler listelenmiştir. Buna göre en üretken çekirdek dergiler Journal of Nursing Management, Journal of Nursing Administration, Journal of Advanced Nursing, BMC Nursing Nursıng, Nurse Leader olarak belirlendi.

Şekil 1c. Lotka Yasası (Yazar üretkenliği)

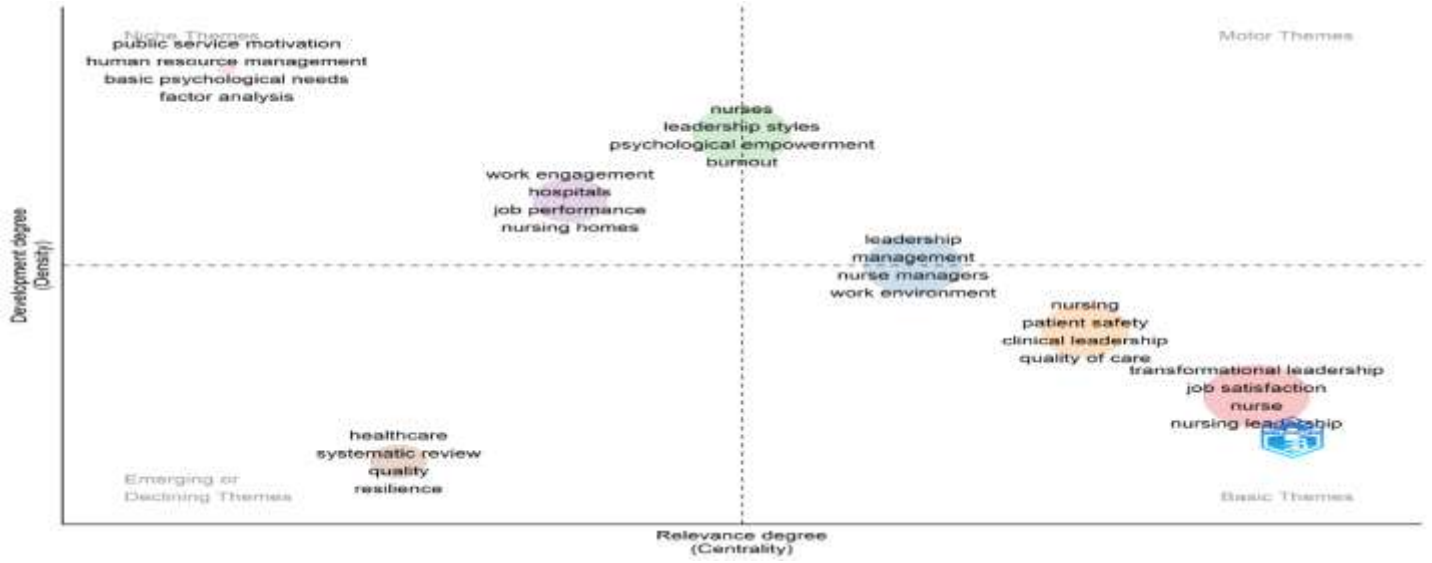
Araştırma konusu ile ilgili yazarlar Lotka Yasasına göre incelendiğinde; yayınların %78.8'i bir makalesi olan yazarlardan (n=2360), %.089'u iki makalesi olan yazarlardan (n=238) ve %.019'ü üç makalesi olan yazarlardan (n=50) oluşmaktadır.

2. Anahtar kelime, trend konular ve kavram analizleri

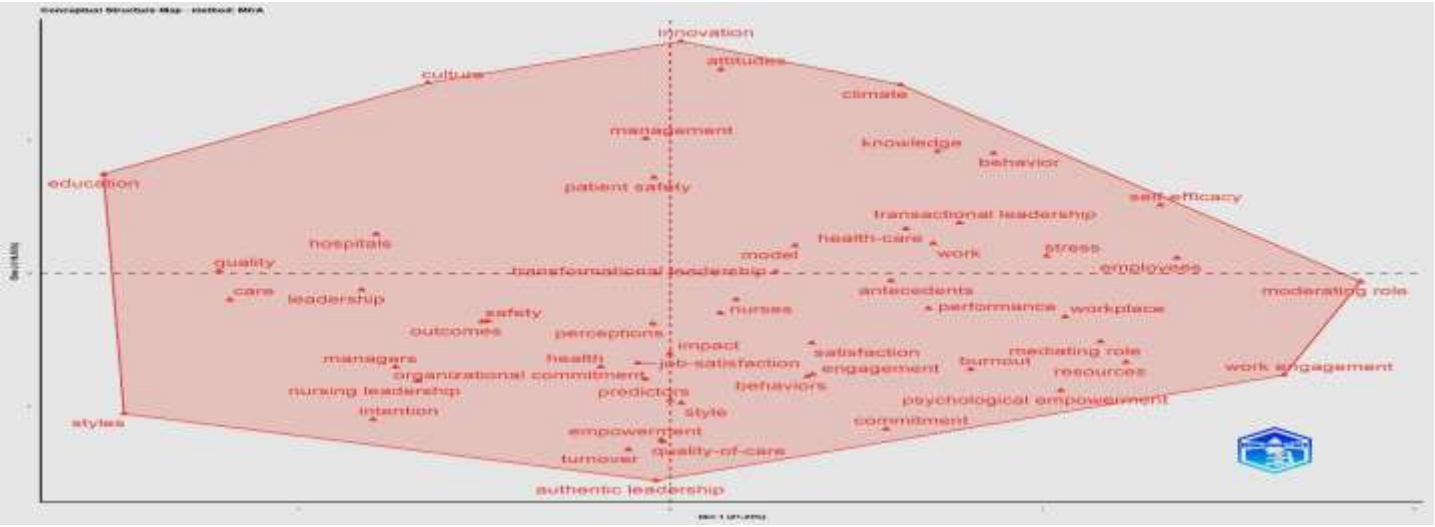

Şekil 2. Yıllara göre trend konular

Hemşirelikte DL araştırmalarının yıllara göre trend konuları Şekil 2'de gösterilmiştir. Bu kapsamda araştırmalar ilk yıllarda takım çalışması, (1990-2007) kolektif etkinlik, sosyal destek, güçlendirme, modeller ve işte tuma gibi kavramlar ön plana çıkmıştır. Daha sonraki yıllarda hemşirelerin iş doyumu, tükenmişliği, kalite ve hasta sonuçları gibi kavramlar sık çalışılmıştır. Ancak son yıllarda "iş doyumu", "hasta sonuçları", "yaratıcılık", "model geliştirme", "liderlik becerileri", "psikolojik güvenlik" ve "öncülleri ve aracı rolleri" gibi yeni kavramlar ortaya çıkmıştır.

Şekil 2a. Kavramsal küme haritası

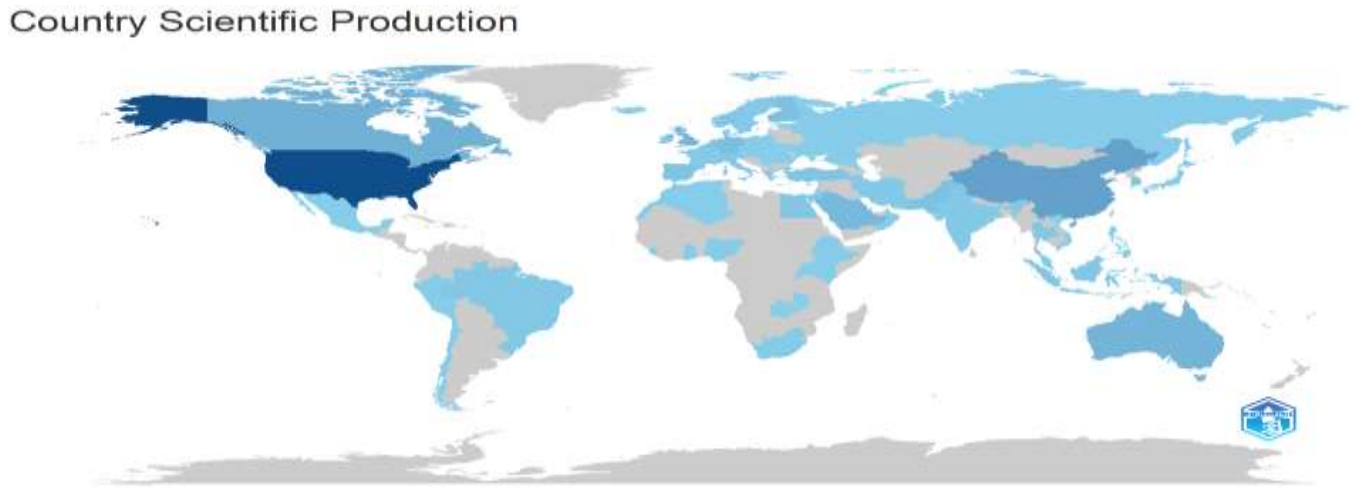
Hemşirelikte DL araştırmalarının kavramsal çerçevesi Şekil 2a'da verilmiştir. Kavramlar üç alanda daha yoğun kümelenmiş olup, ilk alanda insan kaynakları yönetimi, hemşirelerin tükenmişliği, motivasyonu, psikolojik gereksinimleri ve performansları üzerine yoğunlaşılmıştır. İkinci alanda ise klinik liderlik, bakım kalitesi ve hasta güvenliği olarak kümelenmiştir. Üçüncü alanda sağlık hizmetleri, dayanıklılık ve kalite üzerinde yoğunlaşmıştır.

Şekil 2b. Kavramların faktör analizi

Hemşirelikte DL araştırmalarında yer alan kavramların faktör analizi Şekil 2b'da verilmiştir. Bu analize göre DL'nin hemşirelerin iş performansı, iş doyumu, tükenmişlik, gibi konularda aracılık rolünün çalışıldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte otantik ve işlemsel liderlikle ilgili çerçevede liderlik davranış ve stillerinin çalışıldığı ve hemşirelerin algıladıkları liderlik tarzları ve bu liderlik tarzlarının örgütsel bağlılık, güvenlik, iş stresi, yaşam kalitesi gibi faktörlerle ilişkisinin incelendiği belirlenmiştir.

3. Yayınların coğrafi dağılımı

Şekil 3. Ülkelerin yayın üretkenliği

Küresel olarak konuyla ilgili araştırma yapan ülkeler şekil 3'te sunulmuştur. Şekilde koyu mavi olan ülkeler en çok yayın yapan ülkelerdir. Renk tonunun açılması yayın sayısının azaldığını göstermektedir. Buna göre sırasıyla en çok yayın yapan beş ülke Amerika Birleşik Devletleri (n= 227), Çin (n=75), Kanada (n=49), Avustralya (n=42), İngiltere (n=41) dir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Hemşirelikte dönüşümcü liderlik (DL) konusundaki bilimsel literatürün küresel gelişimini, yazarlar ve iş birliği, yayın dergileri, güncel eğilimleri değerlendiren bu çalışmanın analizleri DL'nin özellikle 2008 sonrası dönemde önemli bir hız kazandığını göstermektedir. Dolayısıyla hemşirelikte etkin olabilecek dönüşümcü liderliğin son 17 yılda önem kazandığı dikkat çekmektedir. Konu ile ilgili en çok 2023 yılında (n=84) yayın yapıldığı belirlenmiştir. Ancak bu sayıların yazar ve dergi üretkenliği açısından değerlendirildiğinde sonuçlar görecelidir. Dergilerin dönüşümcü liderliğe verdikleri önemi gösteren bir diğer analizde Bradford Yasası'dır. Bradford Yasası, belirli bir konudaki bilimsel literatürün dergiler arasında dağılımını açıklar. Bu yasanın analizleri, yarı ömür, literatür yaşlanması ve etki faktörü gibi bibliyometrik yasaları ortaya koyar. Yasaya göre, belirli bir konuda yayın yapan dergiler, eşit sayıda makale içeren bölgelere ayrılır ve bu dergiler azalan verimlilik sırasına göre sıralanır. İlk bölge, konu hakkında makale yayınlayan en verimli çekirdek dergi grubunu içerir. Diğer bölgeler ise ilk bölgeyle aynı sayıda makaleye sahip dergileri içerir (Yaşar & Umut, 2008). Bu bağlamda, DL üzerine araştırmaları kapsayan dergilerin Bradford Yasası'na göre yeterli olmadığı söylenebilir. DL araştırmalarının artan önemine rağmen, araştırmacılar Lotka Yasası'na göre incelendiğinde, %78.8'inin yalnızca bir yayına, %0.89'unun iki yayına ve yalnızca %0.19'unun üç yayına sahip olduğu görülmektedir. Lotka Yasası'na göre, herhangi bir alandaki yazarların %60'ı o alanda bir yayına, %15'i iki yayına ve %7'si üç yayına katkıda bulunmalıdır (Rowlands, 2005). Bu bağlamda, DL alanındaki araştırmacıların üretkenliğinin Lotka Yasası'na göre yeterli olmadığı söylenebilir. Bu nedenle, bu alandaki deneyimli akademisyenlerin, verilerin daha doğru değerlendirilmesini sağlamak için daha üretken olmaları önemlidir. Araştırma kapsamına alınan yayınların kavramsal ve faktör analizleri, DL'nin hemşireler ve organizasyonlar üzerindeki etkilerine yönelik çalışmaların yapıldığını göstermektedir. Dönüşümcü liderliğin hemşirelerin iş doyumu, tükenmişlik, motivasyonu, verimlilik ve hasta sonuçları üzerine etkilerinin çalışıldığı belirlenmiştir. Hemşire yöneticiler bir lider olarak gerçek anlamda başarılı olmak için, dönüşümsel liderlik becerilerine sahip olmak gerekir. Bu, bireylere kişisel düzeyde ilham verme ve onları motive etme, onları en iyi sonuçlara ulaşmalarını sağlayacak

yenilikçi eylemlerde bulunmaya teşvik etme becerisini gerektirir. Dönüşümsel liderlik niteliklerini benimseyerek, hemşire liderler bir inovasyon, iş birliği ve sürekli iyileştirme kültürü yaratabilir ve sonuç olarak bakım kalitesini ve hasta sonuçlarını iyileştirebilir (Labrague, 2024). Analizler aynı zamanda örgütsel bağlılık, psikolojik güvenlik ve hizmet kalitesi gibi kolektif çıktılar üzerinde de çalışmalar yapıldığını ortaya koymuştur. Özellikle son yıllarda DL ile ilişkili olarak "yaratıcılık", "psikolojik güvenlik" ve "öncül/aracı değişkenler" gibi daha sofistike kavramların çalışılmaya başlanması, konunun teorik çerçevesinin derinleştiğini göstermektedir. Yapılan bir çalışmada dönüşümsel liderliğin psikolojik güçlendirme ile anlamlı ve olumlu bir ilişkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu, dönüşümsel liderlerin, çalışanların gelişimini ve büyümesini önceliklendiren destekleyici ve kapsayıcı ortamlar yarattığı anlamına gelir (Davis, 2023). Sonuç olarak, DL'nin hemşirelikte giderek artan bir öneme sahip olduğu ve yalnızca bireysel liderlik becerileri değil, ekip dinamikleri, hasta güvenliği ve iş doyumu gibi çoklu boyutlarda etkili olduğu görülmüştür. Araştırmaların artış göstermesi, DL'nin hemşirelik hizmetlerinin kalitesini yükseltme potansiyelinin olabileceğini göstermektedir.

ÖNERİLER

1. Çok Disiplinli Araştırmalar Teşvik Edilmeli: DL'nin güvenlik kültürü, sürdürülebilirlik, inovasyon ve dijital liderlik gibi kavramlarla ilişkisi incelenebilir.

2. Küresel Eşitsizlik Azaltılmalı: Gelişmekte olan ülkelerde DL üzerine araştırmaları destekleyecek uluslararası fonlar ve iş birlikleri artırılmalıdır.

3. Eğitim Programlarına Entegrasyon: Hemşirelik lisans ve lisansüstü programlarında DL becerilerinin geliştirilmesine yönelik öğrenim çıktıları eklenebilir.

4. Yaygınlaştırma Stratejileri Geliştirilmeli: Yayın üretkenliğini artırmak için hemşirelik alanında çalışan araştırmacılara yönelik proje destekleri ve akademik rehberlik sağlanmalıdır.

5. Bibliyometrik İzlemeye Devam Edilmeli: Alandaki gelişmeleri düzenli izlemek amacıyla belirli aralıklarla bibliyometrik analizler yapılmalı ve araştırmacılara, politika yapıcılara veri desteği sunulmalıdır.

KAYNAKLAR

Abu-Qutaish, R., Alosta, M.R., Abu-Shosha, G. et al. (2025). The relationship between transformational leadership, work motivation, and engagement among nurses in Jordanian governmental hospitals. *BMC Nurs* 24, 842 https://doi.org/10.1186/s12912-025-03518-7

Al-Rjoub, S., Alsharawneh, A., Alhawajreh, M. J., & Othman, E. H. (2024). Exploring the Impact of Transformational and Transactional Style of Leadership on Nursing Care Performance and Patient Outcomes. Journal of healthcare leadership, 16, 557–568. https://doi.org/10.2147/JHL.S496266

Alves P.C., Oliveira A.D.F., Paro H. Quality of life and burnout among faculty members: How much does the field of knowledge matter? PLoS ONE. 2019;14:e0214217. doi: 10.1371/journal.pone.0214217.

Aveling, E. L., McCulloch, P., & Dixon-Woods, M. (2013). A qualitative study comparing experiences of the surgical safety checklist in hospitals in high-income and low-income countries. BMJ open, 3(8), e003039.

Bass, B. I., Cigularov, K. P., Chen, P. Y., Henry, K. L., Tomazic, R. G., & Li, Y. (2016). The effects of student violence against school employees on employee burnout and work engagement: The roles of perceived school unsafety and transformational leadership. *International Journal of Stress Management*, *23*(3), 318.

Bass, B. M., Avolio, B. J., Jung, D. I., & Berson, Y. (2003). Predicting unit performance by assessing transformational and transactional leadership. The Journal of applied psychology, 88(2), 207–218. https://doi.org/10.1037/0021-9010.88.2.207).

Bass, B. M. (1995). Theory of transformational leadership redux. The leadership quarterly, 6(4), 463-478.

Bass, B. M., & Avolio, B. J. (Eds.). (1994). *Improving organizational effectiveness through transformational leadership*.

Bosak, J., Kilroy, S., Chênevert, D., & Flood, P. C. (2021). Examining the role of transformational leadership and mission valence on burnout among hospital staff. *Journal of Organizational Effectiveness: People and Performance*, *8*(2), 208–227.

Davis, A. T. (2023). Transformational leadership: exploring its impact on job satisfaction, job performance, and employee empowerment. Saint Leo University.

Fahmy A.M., Saber E.H., Gabra S.F. Relation between Compassion Fatigue, Pandemic Emotional Impact, and Time Management among Nurses at Isolation Hospitals during COVID-19. Minia Sci. Nurs. J. 2022;012:57–68. doi: 10.21608/msnj.2022.163882.1037.

Hamdan, M., Jaaffar, A. H., Khraisat, O., Issa, M. R., & Jarrar, M. (2024). The Association of Transformational Leadership on Safety Practices Among Nurses: The Mediating Role of Patient Safety Culture. *Risk management and healthcare policy*, *17*, 1687–1700. https://doi.org/10.2147/RMHP.S458505

Kim M.-N., Yoo Y.-S., Cho O.-H., Hwang K.-H. Emotional Labor and Burnout of Public Health Nurses during the COVID-19 Pandemic: Mediating Effects of Perceived Health Status and Perceived Organizational Support. Int. J. Environ. Res. Public Health. 2022;19:549. doi: 10.3390/ijerph19010549.

Labrague, L. J. (2024). Relationship between transformational leadership, adverse patient events, and nurse-assessed quality of care in emergency units: The mediating role of work satisfaction. Australasian Emergency Care, 27(1), 49-56.

Maben J., Conolly A., Abrams R., Rowland E., Harris R., Kelly D., Kent B., Couper K. “You can’t walk through water without getting wet” UK nurses’ distress and psychological health needs during the COVID-19

pandemic: A longitudinal in-terview study. Int. J. Nurs. Stud. 2022;131:104242. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2022.104242.

Pearson, M. M. (2020). Transformational leadership principles and tactics for the nurse executive to shift nursing culture. JONA: The Journal of Nursing Administration, 50(3), 142-151.

Rowlands, I. (2005, February). Emerald authorship data, Lotka's law and research productivity. *In Aslib Proceedings,* Emerald Group Publishing Limited. 57;1:5-10.

Sellgren, S. F., Ekvall, G., & Tomson, G. (2008). Leadership behaviour of nurse managers in relation to job satisfaction and work climate. *Journal of nursing management*, *16*(5), 578-587.

Yaşar, T., Umut, A. (2008). Scatter of Turkish Articles to Journals and the Bradford Law. *Information World. 9* (1), 41-66.

Ystaas, L. M. K., Nikitara, M., Ghobrial, S., Latzourakis, E., Polychronis, G., & Constantinou, C. S. (2023). The Impact of Transformational Leadership in the Nursing Work Environment and Patients' Outcomes: A Systematic Review. *Nursing reports (Pavia, Italy)*, *13*(3), 1271–1290. https://doi.org/10.3390/nursrep13030108).

Wong, C. A., Cummings, G. G., & Ducharme, L. (2013). The relationship between nursing leadership and patient outcomes: a systematic review update. Journal of nursing management, 21(5), 709–724. https://doi.org/10.1111/jonm.12116).

Wong, C. A., & Cummings, G. G. (2007). The relationship between nursing leadership and patient outcomes: a systematic review. *Journal of nursing management*, *15*(5), 508-521.